

Waarom praten over je geloof?

2

Ineke Patty en het Molukse weeshuis

5

De juf en de meester

6

Wat is een goede preek?

7

Consistoriegebed

9

Israëlzondag Bij het graf van Abraham

Twee broers ontmoeten elkaar weer bij vaders begrafenis. Jarenlang hebben zij elkaar links laten liggen. Tijdens begrafenissen worden ook vaak familieruzies begraven. Al kunnen zij vlak daarna weer opleven bij de verdeling van de erfenis.

DOOR DS. A. HEKMAN, ASSEN

Zo vergaat het Israël en de Palestijnen. Kinderen van één vader, Abraham. Izaäk zoon van Sara, Ismaël zoon van Abrahams slavin Hagar. Ismaël is stamvader van de Arabieren. Ook hij is besneden en leeft met zijn nakomelingen onder Gods belofte. Joden en Arabieren zijn familie. Na jaren komen beide broers elkaar weer tegen om samen hun vader in Hebron te begraven (Genesis 25). Dit verhaal is van betekenis in het Joods-Palestijns conflict. De onderlinge verwantschap is belangrijker dan de latere vijandelijke verhoudingen.

Verlangens

De staat Israël werd geboren uit het intense verlangen van de Joodse gemeenschap naar veiligheid en bescherming. Herstel van de volksgemeenschap op de eigen oorspronkelijke plaats. Tegelijkertijd verlangen de Palestijnse Arabieren naar erkenning van hun menselijke waardigheid en hun rechten. Sinds de zevente eeuw vormden zij de overheersende bevolkingsgroep in Palestina. De vorming van een vrije Palestijns-Arabische staat werd onmogelijk door de stichting van de staat Israël. Met als gevolg momenteel vijf miljoen

DE JODEN ZIJN GEHECHT AAN HET LAND DER BELOFTE, DE ARABIËREN AAN HET STUK GROND WAAROP ZIJ HEBBEN GELEEFD. BEIDEN ZIJN GEHECHT AAN JERUZALEM

Het graf van Abraham te Hebron. De graven van de aartsuaders bevinden zich in de spelonk van Machpela.

Palestijnse vluchtelingen en veel geweld...

Dubbele solidariteit

De Joden zijn gehecht aan het land der belofte, de Arabieren aan het stuk grond waarop zij hebben geleefd. Beiden zijn gehecht aan Jeruzalem en maken daarop aanspraak. We hebben te maken met twee rechten. Verzoening mag niet ten koste gaan van een der beide partijen. Israël zoekt een gegarandeerde veiligheid en Palestijnen zoeken gerechtigheid. Het gaat er om dat voor beiden levensruimte bestaat. Dat beide volken vredig naast elkaar leven. In onze loyaliteit zullen we naar

beide partners in het vredesproces moeten kijken. Zij zullen elkaar recht moeten doen. Het is voor ons een keuze vóór Israël én vóór de Palestijnen. Een dubbele solidariteit. Onze voorbede voor het volk Israël en de Palestijnen, kinderen uit hetzelfde gezin, mag niet ontbreken.

Erfenis

Abel Herzberg vertelde de volgende legende: 'Een vader had twee zoons, de één was rijk maar kinderloos, de ander had een groot gezin, maar was arm. Toen de vader stierf, liet hij zijn grondbezit aan zijn beide zoons na, elk voor de helft. In de nacht van zijn begrafenis kon de rijke niet slapen. Hij dacht: 'Wat mijn vader gedaan heeft is toch eigenlijk niet rechtvaardig. Ik ben rijk, mijn

broer is arm, hij hoort dus meer te krijgen dan ik. Laat ik opstaan en de grenspalen verplaatsen, zodat hij morgen een groter stuk land aantreft dan hij geërfd heeft.' Ook de arme kon die nacht niet slapen. Ook hij dacht: 'Wat mijn vader gedaan heeft is toch eigenlijk niet rechtvaardig. Ik heb het grote geluk van zoveel zoons en dochters, maar wat heeft mijn broer? In de rijkdom moet hij vergoeding vinden voor zijn verdrietig gemis aan kinderen. Laat ik opstaan en de grenspalen verplaatsen zodat hij morgen een groter stuk land zal vinden dan hij geërfd heeft.' Beide broers stonden op. Op de grens die hun vader getrokken had, ontmoeten zij elkaar en vielen elkaar in de armen. Op de plek waar dit gebeurde is Jeruzalem ontstaan.'

Commentaar

Israël

DOOR DS. ARJEN VAN DER SPEK, ZWARTSLUIS

De protestantse predikant ds. J. Offringa pleit ervoor om de onopgeefbare verbondenheid met het volk Israël uit de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) te schrappen.

In de kerkorde staat dat wij als Christus belijdende gemeenschap het gesprek met Israël zoeken in het kader van het verstaan van de heilige Schrift. Het artikel zou aanleiding kunnen zijn voor misverstand en Offringa haast zich om meteen maar aan te geven tot welk misverstand het zou kunnen leiden. Hij denkt waar te nemen dat het artikel leidt tot een onverkorte steun aan het land en de regering van Israël en dat dit er daarom uit moet en tevens dat de Israëlzondag afgeschaft moet worden.

Het merkwaardige aan deze rede-nering is, dat je eerst het artikel in de scheefstand trekt (waar het niet voor bedoeld is, want het gaat om het verstaan van de Bijbel in het contact met Israël) om vervolgens te beweren dat het daarom verwijderd moet worden. Tja zo kun je heel veel artikelen gaan schrappen.

Het artikel in de kerkorde over de verbondenheid met Israël is er juist gekomen, omdat we eeuwenlang hebben beweerd dat de Kerk het nieuwe Israël was en dat we vooral zending onder Joden moesten bedrijven. Daar zijn we mee gestopt en we hebben gezegd: laten we nu maar samen de Bijbel gaan lezen en het grootste deel van de Bijbel hebben we helemaal samen. Jezus citeert zo vaak uit het Eerste Testament dat we alleen al daarom verbonden zijn met hen die dat gedeelte van de Bijbel als hun heilige boek kennen. En ja, Jezus liep wel op de straten van Jeruzalem en niet op die van Tibet. Dus of we het willen of niet: Christenen zijn onopgeefbaar verbonden met Israël.

Nog geen abonnee?

MAAK SNEL KENNIS!

Zie achterpagina

Lezing Salim Shalash in Enschede

Baptistenvoorganger Salim Shalash komt spreken in Enschede. Zijn thuisgemeente is de Home of Jesus the King Church in Nazareth. Hij werd in 1975 geboren in een Rooms-Katholieke Arabische familie in Nazareth. In 1994 verandert Salims leven door een heftige gebeurtenis. Via Bethlehem komt hij terecht in Netanya, waar hij de Bijbel anders leert lezen.

Zondag 7 oktober, Enschede, de Cromhoff, Bleekhofstraat 300, 19.30 uur.

Praatclub voor jongeren

Een praatavond die anders is dan anders. En zeker anders dan op school. Jongeren zijn uitgenodigd om te praten over wat ze mee-maken, hen bezighoudt, waar ze vragen over hebben. Ook gaat het over wel of niet geloven, hoe ervaren ze dat? De kick off is op woensdag 10 oktober.

Woensdag 10 oktober, 19.00 - 20.00 uur, Hengelo, Waterstaatskerk, Deldenerstraat 20

Zingen in Staphorst

Elke tweede zaterdagavond van de maand is het Zangavond naar de zondag. De samenzang wordt begeleid door Mannenkoor ENEAS uit Urk, door Hugo van de Meij op orgel en Hendrik van Veen op piano. Ook kunnen de aanwezigen luisteren naar een kort gesproken woord. De deur gaat al open om 18.30 uur. Meer info: www.zangavondstaphorst.nl

Zaterdag 13 oktober, 19.00 uur, Staphorst, Kerkgebouw De Bron, Churchillaan 2, € 5 (kinderen tot 12 jr gratis)

Zangdienst in Kuinre

Wie van zingen houdt, kan op zondagavond naar de zangdienst van de gemeente Kuinre-Blankenham. Aan deze dienst werken zangkoor Jubilee en de heer Klaas de Lange uit Marknesse mee. Natuurlijk zal er ook een korte meditatie klinken. Wie meer wil weten kan kijken op <http://kuinreblankenham.protestantsekerk.net>

Zondag 14 oktober, 19.00 uur, Kuinre, Protestantse Kerk, Henric de Cranestraat 41

Studieavond Heleen Bénard Zwolle

Heleen Bénard van stichting Christenen voor Israël spreekt over het onderwerp: 70 jaar Israël. In de afgelopen zeventig jaren is het grotendeels braakliggende land veranderd in een modern westers land. Israël heeft als volk zijn eigen plaats veroverd en ontwikkeld. Het is bijzonder om allerlei Schriftgedeelten over de terugkeer van Israël en herstel van het land in de profeten in deze tijd werkelijkheid te zien worden.

Woensdag 10 oktober, 20.00 uur, Zwolle, Sionskerk, Glanerbeek 10

Schoenendoosdienst Willemsoord

'Kijk eens om je heen' is het thema waarmee Willemsoord dit jaar aan de slag gaat met de jaarlijkse schoenendoosactie. De kinderen van de gemeente mogen schoenendozen vullen voor andere kinderen in arme omstandigheden. Deze dozen mogen ze versieren en vullen met bijvoorbeeld: zeep, tandpasta, tandenborstel, kam, knuffel, kleine cadeautjes etc. Er is zelfs een speciale schoenendoosdienst, geheel door de zondagsschool voorbereid.

Zondag 14 oktober, 9.30 uur, Willemsoord, Steenwijkerweg 159

Zingen in de herfst

De ruim honderd leden van christelijk mannenkoor Staphorst werken mee aan deze Herfstzangavond. Organist Ronald Knol en pianist Harold Kooij begeleiden het mannenkoor en de samenzang. Het belooft een schitterende avond te worden. De kerkzaal gaat open om 19.15 uur.

Donderdag 25 oktober, 20.00 uur, Dwingeloo, Brugeskerk te Dwingeloo, collecte

Toppers in Hengelo

Op zondag 7 oktober start de serie 'Toppers van geloven' voor jongeren vanaf 16 jaar in de Hengelose Waterstaatskerk. De avonden beginnen om 17.00 uur, met een gezamenlijke maaltijd. Drie gangen, elke keer iets anders en elke keer bijzonder. Daarna komt er een thema aan de orde uit de top tien van het christelijk geloof. Ook dat gebeurt steeds op een andere manier en steeds verrassend. Bij deze serie hoort ook een bezoek aan een klooster in de omgeving op een zondagmiddag.

Voor de kosten van de maaltijd wordt een kleine financiële bijdrage gevraagd, op vrijwillige basis. Geef je wel van te voren op. Zondag 7 oktober, 4 november, 2 december (2018), 6 januari, 3 februari, 3 maart en 17 maart (2019) zijn de data van de bijeenkomsten. Het kloosterbezoek op 17 maart zal van 15.00 uur tot 19.30 uur zijn. Houd ze vast vrij! Info: E: hbertelink@pkn-hengelo.nl

Zondag 7 oktober, Hengelo, Waterstaatskerk, Deldenerstraat 20, 19.00 uur

Geen ruzie maken onderweg

Hierop deed hij zijn broeders uitgeleide, en zij gingen heen, en hij zeide tot hen: Maakt geen twist onderweg. (Genesis 45:24, NBG 51)

DOOR
DS. T.J. OLDENHUIS,
COEVORDEN

Een spannende geschiedenis. Jozef, verkocht door zijn broers, blijkt onderkoning in Egypte te zijn. Hij was slaaf, maar werd op wonderlijke wijze de op één na machtigste man na de farao.

In de vruchtbare jaren legt hij grote graanvoorraden aan voor de magere jaren die volgens de dromen van de farao, zullen komen. Wie verstandig is, legt wat opzij voor de kwade dag. Als de dromen van farao bittere werkelijkheid zijn geworden, opent Jozef de voorraadschuren en komt heel Egypte brood bij hem kopen. Bij de farao kloppen ze aan, maar deze wereldheerser verwijst door naar zijn dienaar, de eerste minister. Voor brood moet je bij Jozef zijn.

Dat geldt nog altijd, voor het echte brood moet je bij de ware Jozef zijn. De bijbellezer heeft maar een half woord nodig. Op het politieke veld worden veelal stenen voor broden verkocht, voor het ware levensbrood moet je een ander adres hebben.

Ongevraagde vergeving

Ook in Kanaän is hongersnood, daar woont vader Jakob met zijn nakroost. In Egypte is koren te koop, zo horen ze. Ze maken die verre, gevaarlijke reis naar Egypte. En dan zie je het gebeuren, de broers komen oog in oog te staan met hun slachtoffer van jaren geleden. Alleen weten ze dat niet. Jozef wel en hij geeft ze een

gevoelig pak voor de broek. De spanning stijgt per hoofdstuk. Ze worden geducht op de proef gesteld en niet onterecht, dacht ik zo. Dan komt uiteindelijk de ontknoping. Jozef kan zich niet langer inhouden. Hij laat alle dienaars de zaal uitgaan, blijft over met zijn broers en maakt zich bekend als Jozef. De spanning is te snijden, maar er komt ontspanning. Hij valt zijn broers om de hals en Benjamin in het bijzonder. Ontroerend is dat Jozef niet uit is op wraak, maar zegt dat God met de kromme stok die zij indertijd gebruikt hebben, een rechte slag heeft geslagen. De engel is er uit, een wonder. Zelfs ongevraagde vergeving van de kant van Jozef. Hij legt het kwade en het goede in Gods hand.

Niet morren

Je moet Jozef heten of een Jozef worden, wil dat in je leven gebeuren. Daar is genade voor nodig. Die genade was er bij Jozef, dat lezen we telkens weer. De Here was met hem. Zijn genade maakt een einde aan de nacht, die ook in deze geschiedenissen zo zichtbaar is. Sprekend is het kleine zinnetje dat Jozef zijn broers meegeeft: 'Maakt geen ruzie onderweg, twist niet.' Dat is meer dan wat in de nieuwe bijbelvertaling staat: Toen hij hun uitgeleide deed, verzekerde hij hun dat ze onderweg nergens bang

voor hoefden te zijn. Het gaat om morren, ruzie maken! Ze hebben het heil mogen proeven, de onverdiende genade gekregen. Het is goed daarop te zien en op grond daarvan te handelen. Elkaar geen verwijten maken, niet struikelen over punten of komma's zoals zo

vaak gebeurt in het persoonlijke en het kerkelijke leven. Het licht van het heil is ons onverdiend geschonken door de ware Jozef. Wie dat ervaren heeft, kan aan het onkruid in zijn eigen tuintje het hoofd bieden en heeft geen tijd meer om mot te maken.

ONTROEREND IS DAT JOZEF NIET UIT IS OP WRAAK, MAAR ZEGT DAT GOD MET DE KROMME STOK DIE ZIJ GEBRUIKT HEBBEN, EEN RECHTE SLAG HEEFT GESLAGEN. HIJ LEGT HET KWADE EN HET GOEDE IN GODS HAND.

Waarom praten over je geloof?

Praten over wat ons ten diepste bezielt is moeilijk, terwijl dat zo aanstekelijk kan werken. Maar als we zwijgen, verdamppt het verhaal.

"Iedereen is vrij om te geloven of niet te geloven wat hij of zij wil. We zijn het niet gewend ons geloof te delen, zelfs niet met geloofsgenoten. En waar we er wel over willen vertellen, komt de vraag naar boven: wat heb ik eigenlijk te delen?" meent Sake Stoppels, wetenschappelijk beleidsmedewerker bij de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk en universitair docent praktische theologie aan de Vrije Universiteit.

Nieuwe manier van leven

Een zekere schroom en terughoudendheid in geloofscommunicatie is heel gezond, vindt Stoppels, maar jarenlange betrokkenheid bij een geloofsgemeenschap zal in een mensenleven toch sporen moeten achterlaten. "Daarover

zouden we elkaar in de gemeente moeten durven vertellen. Wat doet het geloof met mij? Heeft het mijn leven veranderd en vernieuwd en zo ja, waar en hoe? Vind ik er steun aan en helpt het me richting in mijn leven te vinden? De Bijbel is vol van vernieuwing, van een nieuwe manier van kijken en denken, van bekering, van groei. We vinden dat weer spiegeld in de kerkdiensten. Maar wat zien we daarvan terug in ons eigen leven en in het leven van de gemeente?"

In gesprek

Nynke Dijkstra-Algra, specialiste missionaire projecten en gemeenten bij de dienstenorganisatie zegt over het geloofsgesprek: "Als we echt open met elkaar in gesprek durven gaan, biedt ons dat zicht op elkaars leven en de sporen die het evangelie daarin getrokken heeft. De schroom overwinnen we niet ineens, dat is een proces, een oefening. Het begint bij eerlijk zijn, en niet van elkaar en onszelf te verwachten dat we in

één keer woorden vinden. Als het om zoiets intiem als je geloofsbeleving gaat, zijn directe vragen te bedreigend. Stel vragen als: wie heeft jou geïnspireerd, van wie heb jij geloven geleerd? Welke liederen, Bijbelgedeelten, teksten bemoedigen en troosten jou?"

Waarom moeten we eigenlijk spreken over ons geloof, wat is de winst? Dijkstra-Algra: "Een kerkenraadslid zei eens dat je er niet aan moest beginnen. Het zou alleen maar leiden tot gedoe en onenigheid.' De grote diversiteit in zijn gemeente leidde ertoe dat er gezwegen werd. Maar dan doe je jezelf en anderen te kort. Een openhartig gesprek over ons geloof, onze motivatie, kan leiden tot verdieping en inspiratie. Zo kunnen we elkaar leren respecteren, en zo kunnen we van elkaar leren. En dat is niet alleen van belang voor het kerk-zijn nu, maar ook

met het oog op de generaties die komen. Als we zwijgen, verdampst het verhaal. Als we delen wat ons beweegt en bezielt, kan dat aanstekelijk werken. Zo kunnen mensen opnieuw of voor het eerst geraakt worden door het evangelie. Het onderlinge gesprek is daartoe een opstapje."

Basis voor beleid

Ook voor het gemeente-zijn is het goed het geloofsgesprek te voeren, vult Stoppels aan. "Waar en hoe worden we geraakt door het evangelie? Is dat bijvoorbeeld vooral in de eredienst, is het in de kleine groep, of is het misschien juist op plekken buiten onze lokale gemeente?"

WAAR EN HOE WORDEN WE GERAAKT DOOR HET EVANGELIE? IN DE EREDIENST, IN DE KLEINE GROEP, OF IS HET MISSCHIEN JUUST OP PLEKKEN BUITEN ONZE LOKALE GEMEENTE?

Welke kaders bieden de grootste kans dat er werkelijk iets met ons gebeurt? Als we hier een goed beeld van krijgen, scheidt dat een goed vertrekpunt voor missionaire gemeenteopbouw."

(Bron: Woord&Weg)

Vervolg van pagina 3

er twee voorbereidende avonden gehouden (9 en 16 okt.) en een avond achteraf over geloofsopvoeding. Wil jij ook je kind laten dopen? Meld je dan bij ds. J. Zondag.
12 okt.: 20.30 uur Quiz avond (De Fontein).

DEN HAM

Contactpersoon: dhr. G. Prenger, De Mute 61, 7683XT Den Ham, tel. 0546-671747, gprenger@caiway.nl

Kerkdiensten 7 okt.: 9.30 ds. H. de Haan. **O.v.d.:** groep C. **Knd.:** peuters: Henriët Bouwhuis en Gerja Hemmink; groep 1 t/m 6. **Oppas:** zaal 6: Tineke de Haan, Ingrid Kolkman en Lian Immink. **16.30** Andersdienst. **HK 17.00** ds. G. de Goeijen. Moment van zang en gebed. M.m.v. het Kleinkoor. **GK 19.00** ds. H. Klaassen. Gez. dienst. **Collecten:** 1. Kerk en Israël. 2. Erediensten/AKA. Deurcollecte: kerk.

Gouden huwelijk. Br. en zr. J. Dood en J. Dood-Klingenberg, Hagelstege 56, mochten op 27 sept. gedenken dat zij 50 jaar geleden in het huwelijk zijn getreden. Wij feliciteren hen van harte en zijn met hen dankbaar dat God hen al die jaren heeft gespaard en bewaard. We wensen hen een fijne dag toe wanneer zij dit zullen vieren met de kinderen en kleinkinderen en bovenal Gods zegen voor de toekomst!

Dankbetuiging. Graag wil ik iedereen bedanken die, in welke vorm dan ook, met mij (en ons als gezin) heeft meegeleefd tijdens mijn 'ziek' zijn, de ziekenhuisopname en bij mijn thuiskomst. Het is fijn dat zoveel mensen met je meelevende. Hartelijk dank hiervoor! Groetend, Henk, Manon, Maaïke en Gerdien van Haarst-Lusseveld, Wigboldinck 39.
Huwelijk. Met gebed en instemming zagen we uit naar de bevestiging en inzegening van het huwelijk van Jason van den Berg en Marjolein Snijder (Dorpsstraat) op 28 sept. in het 'witte kerkje' aan de Geerdijk. We wensen hen een gelukkig huwelijk onder Gods hoede en zegen.

HARDENBERG-HEEMSE

Contactpersoon: mw. C. Olsman, Vechtvoorde 5, 7772

VA Hardenberg, tel. 0523-272019
Centrum (Zuid en Noord). Zieken. Mw. G. Meijer-Marsman, Salland 66 heeft een wervel gebroken na een val. Ze is nu terug uit het ziekenhuis, om thuis verder te herstellen.

Dhr. N. van Vliet, Salland, is een paar week geleden gevallen, waarna hij een heupoperatie moest ondergaan. Inmiddels verblijft hij in de buurt van zijn zoon. Een kaartje zal hem goed doen: Reactiveringscentrum Klimop, dhr. N. van Vliet, k. 309, Wethouder Jansenlaan 90, 3844 DG Harderwijk.

We beleefden vorige week de start van het nieuwe seizoen. Er was van maandag - zaterdag een leuk programma voor de kinderen en de jeugd en op zondag een startdienst gevolgd door levendige gesprekken over geloof en leven waardoor we elkaar wat beter leerden kennen. Langs deze weg de vele vrijwilligers die die mogelijk maakten en allen die wat te eten mee brachten voor tussen de middag, hartelijk dank!

Baalderveld. Zieken. Mw. Bertha Nijboer, Herderstasje 42, is inmiddels weer thuis. Ze moet nu thuis verder revalideren en dat zal nog best een tijd duren. Een kaartje doet goed!
Baelder. Op 21 sept. is in de leeftijd van 101 jaar Zwaantje Altena-Huisjes overleden. Ze was sinds 7 febr. 2012 weduwe van Harm Altena. We leven mee met haar kinderen, klein- en achterkleinkinderen. Mw. Altena woonde lang in Oostloorn. 5 dagen na haar verjaardag sliep ze vol vertrouwen op God in. Op de rouwbrief staat 'mijn hulp is van de Here'. Zo is het, in leven en in sterven.

De 1e zondag van oktober is altijd de zondag waarop de onopgeefbare verbondenheid van onze Prot. Kerk, en dus van ons christenen, met Israël centraal staat. Daar wordt op het ogenblik over gediscussieerd omdat collega Jan Offringa uit Wijk bij Duurstede, liberaal theoloog, vindt dat die verbondenheid best opgeefbaar is. Dat roept in dagblad Trouw en elders een hele discussie op. Wel genoeg reden om in de morgendienst aandacht te besteden aan het contact en de band tussen het volk Israël en de kerk. Niet

om tijdens de morgendienst te gaan discussiëren, prima om dat daarna te doen, maar wel om erbij stil te staan.

LUTTEN/SLAGHAREN

Kerkdienst 7 okt.: Kruiskerk 9.30 da. A. Kobes-Gerritsen, Heerenveen. M.m.v. koor E.M.M. **O.v.d.:** mw. D. Pieper-Sportel. **Organist:** dhr. H. Bruins. **Flame:** mw. K. Welleweerd en mw. J. Wellink. **Oppas:** dhr. Potgieter en L. Kampjes. **Ontvangstcomité:** mw. D. Brink en mw. J. Lammers. **Beamer:** dhr. R. Soer. **JOU:** de Rank.

Jarig. Dhr. H. Gort, Dedemvaartseweg Noord 172, 7775 AL Lutten, 02-10-1943. Mw. A. Odink-Diever, Zwarte Dijk 29A, 7775 PA Lutten, 07-10-1941.

Zieken. Aniek Hagedoorn is vorige week woensdag, 19 sept. geopereerd aan haar galblaas. 20 sept. mocht ze weer thuiskomen uit het ziekenhuis. Opgenomen in het ziekenhuis te Hardenberg maar inmiddels ook weer thuis: mw. G. Mensink-Kollen, Lutteresweg 29, Oud-Lutten.

Bloemen. Vandaag gaan de bloemen met een groet van ons allen vanuit de Kruiskerk naar de fam. W. Jurg, Anerweg Noord 86, Lutten; vanuit de Lantaarn naar mw. Pullen-Smit, Ahornstr. 12; vanuit de Kapel naar dhr. B. Klok, Kalendarij 16, De Nieuwe Wever.

Jubileum. Jan en Diny Huisman, Schuineslootweg 42a, 7777 RB Schuinesloot, hopen D.V. 2 okt. hun 55-jarig huwelijksfeest te gedenken. Ze zijn dankbaar dat ze dit samen met kinderen, klein- en achterkleinkinderen mogen vieren.

Vrouwenclub Sjaloom houdt haar eerste clubavond op 3 okt. om 19.45 in Pro Rege. Onderwerp: De tekenen der Tijden, uit nr. 5 door Jenny Nijland. Spel en dagsluiting door Janny van de Weerd. Kerknieuws Oktober 2018.

Groeigroepen Emmaüs gemeente. In het nieuwe seizoen gaan ook de Groeigroepen van de Emmaüs gemeente weer beginnen. We starten met een kennismakingsavond op 9 okt. om 20.00 uur in de consistorie achter kerkgebouw 'De

Lantaarn'. In een groeigroep wordt in een huiselijke sfeer van gedachten gewisseld over geloof, levensvragen en samenleving aan de hand van de Bijbel. We luisteren naar elkaar en leren van elkaar en van Gods Woord. Nieuwsgierig geworden? Geïnteresseerd? Van harte welkom. We hopen er samen weer een groeizaam seizoen van te maken. Heb je vervoer nodig neem dan contact op met Janneke Slot.

Samen bidden voor de gemeente. Het nieuwe seizoen in de kerk gaat weer beginnen. Dat betekent dat er weer veel werk wordt verricht in en voor de gemeente. De basis van dit alles mag het gebed zijn. In de bijbel staat een mooie belofte die Jezus geeft: 'Als twee van jullie hier op aarde eensgezind om iets vragen, wat het ook is, dan zal mijn Vader in de hemel het voor hen laten gebeuren. Want waar 2 of 3 mensen in Mijn naam samen zijn, daar ben Ik in hun midden.' (Mat. 18:19-20). Naast het persoonlijk gebed roept Jezus ons op om samen te bidden. Er gaat kracht uit van gezamenlijk gebed en God wil het gezamenlijk gebed van de gemeente zegenen. Ik ben op zoek naar mensen die samen met mij gebedsbijeenkomsten willen opzetten, om samen te bidden voor de Emmaüsgemeente. Heeft u/jij een hart voor gebed, dan hoor ik graag van u/jij. Voor meer informatie zie ook het kerknieuws. Voor vragen, opmerkingen en/of opgeven mag je mij mailen op: marjoleinpost78@gmail.com

MARIËNBERG

Contactpersoon: mw. Jeannet Visser-Hesselink, Ds. P. H. Wolfertstraat 35, 7692 AH Mariënberg, tel. 0523-235724, e-mail j.visser.hesselink@gmail.com

Kerkdienst 7 okt. 9.30 ds. R. van Hornsveld, Den Ham. Israël zondag. **19.00** ds. L. van Rikxoort. Startdienst. **O.v.d.:** dhr. J. v/d Velde. **Diakenen:** H. ter Bekke en P. Olsman. **Gastheer:** P. Olsman. **Collecten:** Kerk en Israël, kerk en gebouwen. **Jarig.** 3 okt.: mw. J. Nijhuis-Heijink, Rheezerweg 127a, 7795 DB Diffelen: 81 jaar.

5 okt.: mw. F. Waterink-Meijer, Stationsweg 41 7692 AB Mariënberg: 74 jaar.
11 okt.: dhr. W. van der Veen, Grote Esweg 1, 7795 DD Diffelen: 87 jaar.

12 okt.: dhr. H. van der Schuur, Wicher Hentost. 16, 7692 AM Mariënberg: 70 jaar.

20 okt.: dhr. A. Reefhuis, Polderweg 18, 7685 RA Beerzerveld: 76 jaar.

Meeleven. We leven mee met mw. E. van Belzen, zij is opgenomen in het ziekenhuis. We bidden om een voorspoedig herstel en beterschap.

Huwelijk. Op vrijdag 12 okt. hopen Liza Middag (Beerzerveld) en Stefan Jansen (Hardenberg) elkaar het jawoord te geven. Ze willen Gods zegen over hun huwelijk vragen in een kerkdienst die wordt gehouden in de Sionskerk en aanvangt om 15.45 uur. Het is elke keer weer prachtig als 2 mensen elkaar liefhebben en besluiten voor en met elkaar te gaan en dat ook met getuigen erbij tegen elkaar zeggen. Alvast hartelijk gefeliciteerd, een mooie dag gewenst en een fijne tijd in het huis dat jullie gaan betrekken in Hardenberg-Marslanden, Molckenbourstr. 32.

Tekst. Het uitverkoren volk. Mijn Heiland werd uit hen geboren en overal laat ik het horen, dat ik hen daardoor zeer bemin. Zij hebben alles opgeschreven... Verstrooid, gehaat, uiteengedreven, zochten zij altijd naar de zin: van leven en van overleven, van aan je kind de vrede geven, in het door God beloofde land. De eeuwen door erop vertrouwen, God zal Jeruzalem herbouwen, schenkt waterbronnen in het zand. De Heiland werd uit hen geboren, Zij die dat uit het oog verloren, maar Hem wel prijzen als hun Heer, Jeruzalem willen verdelen, Israëls einde aanbevelen... Gaan zij in 't voetspoor van hun Heer! (Dit gedicht komt uit de bundel: Gods oogappel en is van C. Hart)

SIBCULO

Contactpersoon: mw. F. Bolks-Brink, De Vleggedijk 4, 7693 PX Sibculo
Kerkdienst 7 okt.:

Kloosterkerk Sibculo 9.30

Lees verder op pagina 7

Advertenties

“De Bijbel is geen boekje voor het bloeden.”

Of het meest eigenzinnige, christelijke blad van Nederland bij ú past? Gewoon proberen. Zonder kosten. Zonder verplichting.

½ jaar GRATIS proberen!!

met Rikkert Zuiderveld
schrijver en muzikant

kritisch en betrokken
maandbladreveil.nl

Praat eens vrijblijvend met de makers van het Gezamenlijk Zondagsblad.

TOE AAN EEN NIEUWE SITE VOOR UW KERK?

Bel of mail met Ygerne ten Brinke: 0546-577475 of ygerne@topic-cc.nl

column

Alleen

DOOR DS. FOEKJE DIJK,
DALFSEN

Hij woont al weer jaren in zijn eentje in het grote huis. Zijn lief overleed destijds zeer plotseling en inmiddels is het eindelijk zover dat de rauwe pijn en het schurende gemis getransformeerd zijn naar zachte weemoed en stil verlangen. Het alleen zijn zelf heeft hij nooit als heel erg problematisch ervaren. Hij is in de meeste gevallen zichzelf genoeg.

Maar heel anders wordt het door de voortdurende, ongevraagde confrontatie met dit alleen zijn in bijvoorbeeld de economische nadelen van een alleengaande. Een pond gehakt is altijd relatief duurder dan een kilo gehakt, een hotelkamer voor twee personen is stukken goedkoper dan een kamer voor iemand die alleen komt logeren, de huur voor het huis is even hoog voor twee mensen als voor een bewoner in haar of zijn eentje. Praktisch gezien zijn er ook de nodige bezwaren: alle boodschappen moet hij zelf bedenken en ook in zijn uppie doen. Zelf moet hij altijd de wc schoonmaken, de vuilnis buiten zetten, het bed opmaken, de administratie doen, een leuk uitje bedenken, lekker koken voor anderen, waarbij hij in zijn eentje het gesprek bij de maaltijd gaande moet houden. Al deze taken kunnen niet meer onderling verdeeld worden.

Maar ondanks dit alles loopt hij het meest aan tegen de verwachtingen en meningen van anderen. Zo wordt hij dikwijls gevraagd om, ik noem maar iets, even te helpen bij het schilderen aan het huis van vrienden of om een middagje op te passen op de kinderen van de burens. Ook wordt er ongevraagd van hem verwacht dat hij wel de kaartjes voor een groepsuitje gaat bestellen of dingen gaat regelen voor het vrijwilligerswerk in het buurthuis. Want: hij is toch alleen. Ja, het is hem zelfs wel eens letterlijk en zonder omhaal van woorden gezegd: 'Jij hebt wel tijd, want jij bent toch alleen. Je hebt geen partner met wie je rekening moet houden!'

Nee, het alleen zijn heeft hij nooit als problematisch ervaren. Maar soms is er wel het diep doorvoelde verlangen naar meer begrip van anderen, over wat het betekent om alleen door het leven te gaan. Nee, hij is niet zielig, hij geniet van de dingen des levens en draait lekker mee in kerk en wereld. Maar heel soms is er heel even de pijn van het onbegrip van anderen voor zijn situatie. Een niet-begrijpen wat hij die ander ook nog niet eens kwalijk neemt. Een bijzonder mens, van wie veel te leren valt!

Meer Caleb House

De weeskinderen in Caleb House (9 tot 19 jaar) worden begeleid naar zelfstandig wonen. Daarna worden zij begeleid om zich staande te houden in de maatschappij. Caleb House wordt financieel gesteund door de gelijknamige Wierdense stichting, geleid door Ineke Patty. Ook enkele Wierdense kerken in Wierden steunen Caleb House. Info: inkypatty@hotmail.com

Caleb House in Ambon door brand verwoest Ineke Patty uit Wierden zet zich in voor Moluks weeshuis

Al negen zomers lang reist Ineke Patty af naar de Molukse stad Ambon om vrijwilligerswerk te doen in weeshuis Caleb House. Op 1 augustus verwoestte een brand een groot deel van het huis.

DOOR ELLEN TER AVEST, WIERDEN

Haar ouders kwamen in 1951 naar Nederland. Voor haar vader, een KNIL-militair, was het destijds niet veilig op de Molukken. Ze zouden hier zes maanden blijven, maar keerden nooit terug. Ineke is geboren in 1953 en woont met veel plezier in Wierden.

Ineke is werkzaam in het onderwijs als Medewerker Sportbureau, op het ROC te Almelo. "Ik spaar al mijn vakantiedagen op én m'n oude-lullen-dagen", lacht ze. "Zodoende kan ik in de zomer zeven weken naar Caleb House." Ze deed al eerder vrijwilligerswerk in Afrika, maar wilde graag wat betekenen voor het land van haar afkomst. "Caleb House is een christelijk weeshuis. Het werd opgericht in 2003. Door de conflicten tussen de moslims en christenen in die tijd raakten veel kinderen hun ouders kwijt. Donaties maakten het mogelijk dat 58 kinderen konden worden opgevangen in Caleb House. Tegenwoordig wonen er gemiddeld 20 kansarme kinderen."

Christelijke

Door haar christelijke achtergrond voelde Ineke zich direct betrokken bij Caleb House. Het huis vangt kinderen op tussen 10 maanden en 19 jaar, die geen

familie meer hebben, of voor wie de familie niet kan zorgen. "De kinderen staan om 05.00 uur op. Dan is er een bidstond, lezen ze uit de Bijbel en zingen ze liedjes. Vervolgens ontbijten ze gezamenlijk, waarna de kinderen naar school vertrekken of andere taken uitvoeren. Ze leren helpen in het huishouden en ook met geld omgaan. Om naar school te kunnen, krijgen de kinderen bijvoorbeeld geld voor een stadsbusje. Soms kiezen ze ervoor om een uur te lopen en sparen ze het geld op."

Engelse les

Elk jaar woont Ineke zeven weken intern in Caleb House. "Ik geef de kinderen (vanaf 13 jaar) Engelse les. Op school krijgen ze dat niet. Ik heb zo m'n eigen lesmethodes. Met de kleintjes ga ik praten en bewegen. Ik zeg dan bijvoorbeeld 'up-up-down-down-left-right'. En de kinderen maken er dan bewegingen bij. Dat vinden ze heel leuk. Ook maak ik gebruik van het spel Memory. De grote kinderen krijgen een boek, dat betaald is met donaties. Ik ga ook met ze in gesprek over hun dromen. Dan moeten ze zelf nadenken en help ik ze met de uitspraak. Zaterdag en zondag is er geen les. Dan heb ik vrije tijd. Ik lees een boek of ga op bezoek bij familie of vrienden."

Brand

Op woensdag 1 augustus, toen er brand uitbrak in Caleb House, was Ineke elders. "Ik bezocht het dorp waar mijn vader vandaan komt. Die dag ben ik wel twee keer gebeld, maar ik sloeg er geen acht op. Ik dacht: 'Och, er is vast niks ernstigs'. Wel dus. Een doofstomme jongen met een

beperking had uit verveling met vuur gespeeld. In een mum van tijd lag een van de gebouwen van Caleb House volledig in de as. De volgende ochtend kwam ik terug en zag ik de ravage. Ik kon wel huilen..."

Gelukkig waren er geen slachtoffers gevallen, alleen een hond overleefde het niet. De coördinatrice - 'mamma nonna' - had alle kinderen zelf in veiligheid gebracht. "Dat is het belangrijkste natuurlijk. Helaas zijn mijn kamer en de slaapzaal van de meiden compleet verwoest." Al snel kwam op Ambon het schoonmaken op gang. Zelf moest Ineke van alles regelen voor haar terugreis, want haar paspoort en visum waren verbrand. "Dat was nog een heel gedoe, maar als ik dan de kinderen zag, dacht ik: ik hoefde alleen maar die dingen te regelen. Stel je voor wat er met die kinderen had kunnen gebeuren"

MoTukker ride

Nog voordat Ineke op het vliegveld was voor de terugreis, hadden haar vrienden en familie uit Wierden al een plan bedacht om geld in te zamelen. Op 22 september

Ineke Patty met kinderen die tijdens de Molukken Ride geld doneerden voor Caleb House.

RTV-tips

Zaterdag 6 oktober
NTR | NPO2 | 21.20

Andere Tijden

Met acties voor een beter salaris en minder werkdruk in het basis-onderwijs brengt het geschiedenisprogramma *Andere Tijden* een Ode aan de Onderwijzer.

Zondag 7 oktober
NCRV | NPO2 | 08.25

De Verwondering

Aan de vooravond van de Dag van de Duurzaamheid is Matthijs Schouten (1952) te gast in *De Verwondering*. Hij is ecooloog, hoogleraar Natuurbeheer in Ierland en Wageningen en strateeg bij Staatsbosbeheer.

Zondag 7 oktober
EO | NPO2 | 09.55

De Kapel

Ds. Orlando Bottenbley spreekt over welvaart en welzijn. Echter ons welzijn heeft niet alleen te maken met ons leven op aarde, maar ook met ons leven na de dood. Wat kies jij?

Maandag 8 oktober
KRO-NCRV | NPO1 | 21.15

Spoorloos

Ton is geboren in Zuid-Afrika en door zijn alleenstaande moeder afgestaan. Tons vrouw Sylvia merkt dat hij worstelt met zijn adoptie en via instanties gaat zij op zoek naar zijn moeder.

Dinsdag 9 oktober
KRO-NCRV | NPO1 | 22.20

De Rijdende Rechter

Janneke Smit uit Oude Pekela ergert zich aan de brandnetels, distels en ander onkruid, dat welig tiert naast haar huis. De eigenaar van dit stuk grond geeft niet thuis als Janneke bij hem klaagt. Hoe lost de Rijdende Rechter dit probleem op?

Woensdag 10 oktober
NTR | NPO3 | 21.05

Danny in de buitenwijken

Danny bezoekt in 6 Europese steden de getto's en achterstandswijken. Hoe leven mensen daar en hoe houden zij zich staande in buurten waar armoede, drugs en criminaliteit overheersen? Vanavond Marseille.

Donderdag 11 oktober
EO | NPO1 | 22.20

Het Familiediner

Vanaf nu op Donderdag. Bert van Leeuwen bemiddelt in familieruzies. Tot het einde van het programma blijft het spannend of de familieleden komen opdagen om de maaltijd met elkaar te delen en met elkaar in gesprek te gaan.

Vrijdag 12 oktober
NTR | NPO2 | 21.05

80 jaar oorlog

Burgeroorlog. Het Spaanse leger neemt wraak als steden en dorpen overlopen naar Oranje. De strijd verhardt. Pas bij Alkmaar begint de Victorie, daar moet het Spaanse leger afdruppen.

De juf en de meester

Het onderwijs kampt met personeelstekort. Leraren zijn schaars of beter gezegd zeldzaam geworden. Sprong je een aantal jaren geleden als pas afgestudeerde meester of juf een gat in de lucht als je eindelijk een baan vond, tegenwoordig kun je overal terecht en liggen de banen voor het opscheppen. Scholen schreeuwen om personeel, maar als er geen mensen zijn, houdt het op.

DOOR DS.T. J. OLDENHUIS, COEVORDEN

Een school in de Zaanstreek zit zo omhoog vanwege dat personeelstekort, dat besloten werd een vierdaagse schoolweek in te voeren. De inspectie op de achterste benen natuurlijk. Dat gaat buiten het boekje en dat kan niet want regels zijn regels. Maar als er geen personeel is, hoe moet het dan? Je kunt toch niet de eerste de beste die je op straat tegenkomt bij de lurven pakken en voor de klas zetten? Hoe kan dat toch dat er zo weinig mensen zijn die kiezen voor een baan in het onderwijs? Dat lijkt toch een zeer aantrekkelijk beroep. Korte werkdagen, want de school gaat al vroeg weer uit dus je bent lekker vroeg thuis en dan natuurlijk niet te vergeten die wekelange vakanties. Dat is gewoonweg een feestbaan en je krijgt er nog centen voor ook.

Nou ligt de werkelijkheid helaas een ietsje pietsje anders. Vroeger was schoolmeester een gerespecteerd beroep. Hij behoorde bij de elite, zij het dat hij weliswaar onder in de orkestbak zat van de mensen die doorgeleerd hadden, maar toch genoot hij

aanzien.

Ik herinner mijzelf nog heel goed de juf in de eerste klas van de lagere school. Ze had wel iets van mijn moeder vond ik altijd. Ze is allang bevorderd tot hogere heerlijkheid, maar ik denk nog altijd met respect aan haar terug. Met de bovenmeester lag dat iets anders, een goede meester maar hij kon zij handen slecht thuishouden en als je het waagde daar thuis over te klagen dan vond je geen gehoor. Op school was meester de baas en als je een draai om de oren gekregen had, was dat je eigen schuld, dus geen gezeur bij de deur.

Vandaag is de achting voor de schoolmeester tot het nulpunt gedaald. Ze mogen dan titulair omhooggeschoten zijn - van kleuterjuf tot bovenmeester - tot het ambt van leraar, aan meer respect heeft het zeker niet bijgedragen. En dan moet je eens kijken naar het salaris, dat is bepaald niet om over naar huis te schrijven. Ga het maar eens vergelijken met andere HBO-opleidingen. Je moet een speciale roeping hebben om voor de klas te willen staan, dan moet je wel gesneden zijn uit het hout van de

barmhartigheid, of geboetseerd zijn op de schijf van de lijdzaamheid. Weinig mannen kiezen nog voor dit vak, vandaar dat het merendeel van het onderwijzend personeel vrouw is. Dan komen de verhoudingen scheef te staan, vandaar dat men ook terecht spreekt over verwekelijking van het onderwijs.

Het is vandaag de dag in elk geval voor onderwijzers geen eenvoudige opdracht meer en bepaald geen feestbaan, dat is het overigens nooit geweest. Het grote probleem is dat de kinderen heilig zijn geworden en dat ouders met eisen komen waaraan je nooit kunt voldoen. Zoals het vroeger ging met de strenge bovenmeester hoeft niet meer, maar het is wel helemaal doorgeslagen naar de andere kant. Laten we blij zijn, dat er nog altijd mensen bereid zijn dit prachtige werk te willen doen. Ik hoop ook dat men dat van overheidswege een beetje meer in de gaten zal krijgen en dat ze eens fatsoenlijk beloofd zullen worden. En graag een beetje meer respect mensen voor de juf en de meester, of ze nu leraar heten of niet.

Presentator Tijs van den Brink: "Ik blijf het verdrietig vinden als mensen afhaken bij de kerk of zelfs bij God."

100^e aflevering van

Adieu God? gaat weer van start

In 'Adieu God?' gaat Tijs van den Brink met bekende Nederlanders in gesprek over God, geloof en geloofsgemeenschap. De gasten in dit programma zijn in hun persoonlijk leven met religie in aanraking gekomen, meestal in hun opvoeding. Het nieuwe seizoen start op 7 oktober.

Vijf keer werd het programma genomineerd voor de Sonja Barend Award. Aankomend seizoen heeft *Adieu God?* nog een extra gouden randje: het programma viert de 100^e aflevering.

Bijzonder

Voor presentator Tijs van den Brink is *Adieu God?* een bijzonder programma, omdat daarin zijn eigen geloof op het spel staat. Daarom heeft hij dubbele gevoelens bij het jubileum: "Ik merk dat ik het

lastig vind om de 100^e aflevering van *Adieu God?* te vieren. Ik blijf het verdrietig vinden als mensen afhaken bij de kerk of zelfs bij God. Toch werken we er met heel veel plezier aan. De gesprekken zijn vaak echt openhartig, de gasten laten zich diep in de ziel kijken."

Voor Van den Brink heeft het programma ook iets met zijn eigen geloof gedaan: "Uiteraard hebben de verhalen invloed op me. Vaak als ik op zondagmorgen

in de kerk zit, denk ik: 'Zou de Adieu-gast van deze week hier iets mee kunnen?' De gesprekken scherpen me in m'n denken over wat ik zelf geloof en helpen mij dat te verwoorden. En ik hoor regelmatig dat dat voor kijkers ook geldt."

Nacht van Adieu God?

Ter gelegenheid van de 100^e aflevering organiseert de EO een 'Nacht van Adieu God?', in de nacht van 20 op 21 oktober. Op NPO 2 worden dan tien afleveringen herhaald, waar Tijs bijzondere herinneringen aan heeft. De gasten in die afleveringen zijn Dries van Agt, Johan Derksen, Margriet van der Linden, Maarten 't Hart, Midas Dekkers, Erik

Scherder, Jeroen Pauw, Marlies Dekkers, Youp van 't Hek en Esther Gerritsen.

De serie met nieuwe afleveringen van 'Adieu God?' begint op zondag 7 oktober. In de nieuwe afleveringen spreekt Van den Brink met onder anderen topzweester Ranomi Kromowidjojo, journalisten Gerri Eickhof en Marga van Praag, oud-minister Ben Bot en econoom Heleen Mees. (Bron: EO)

Vervolg van pagina 4

ds. E. van Beesten, Ommen. Vernieuwende dienst. **Knd.:** groep 1 t/m 8. Koffiedrinken na de dienst. **Oppas:** Jenita Veldman. **Fredrikskerk Kloosterhaar 9.30** ds. A. v/d Griend. **Knd.:** groep 1 t/m 8. **Oppas:** Corina Ekkel en Fleur Koiter. **Collecten:** ZWO, kerk en onderhoudsfonds.

ST. JANSKLOOSTER

Contactpersoon: Tiny van der Linde-Altena, Leeuwte 55, 8326 AB St. Jansklooster, tel. 0527-241427

Kerkdiensten 7 okt.: 10.00

ds. H. Capon, Emmeloord.

Oppas: Aline Mooiweer en Hezra Oenema. **Knd.:** groep 1: Ina en Geri. **Organist:** Jan Pieter van Eerde. **Kapel 19.00**

ds. J. Duijster, Papendrecht.

Gez. dienst. **Organist:** Hans Dunsbergen. **Collecten:** 1.

Kerk. 2. Bloemen.

Zieken. Zr. L. van Dalen-Huisman is na de heupoperatie

ontslagen uit de Isala kliniek te Meppel en opgenomen voor verdere revalidatie in De Schakel te Emmeloord. We hopen dat ze zich daar thuis mag voelen en dat het herstel goed mag gaan. We leven mee met haar en haar man, hun kinderen en kleinkinderen en bidden om kracht en hulp voor nu en voor de toekomst. Dat de familie van Dalen bij alles Gods trouwe zorg mag ervaren bij alles wat er gaande is. Zr. M. van Benthem-Leeuw mocht na lange tijd in het ziekenhuis en in verpleeghuis Reggersoord in Meppel te zijn geweest weer thuishkomen op haar eigen vertrouwde plek aan de Kloosterweg. We wensen haar veel sterkte toe en bovenal Gods onmisbare nabijheid. Zr. Lammie Odink-de Jonge mocht eveneens weer thuishkomen om te herstellen van de operatie die ze moest ondergaan i.v.m. een hernia. Het herstel kost tijd en vergt veel van zr. Odink. We bidden voor haar om rust en Gods liefde

om haar heen. We wensen haar en haar man en kinderen Gods liefde en nabijheid om hen heen voor nu en voor de komende tijd.

We leven mee met allen die hier niet met naam zijn genoemd maar wel te maken hebben met zorgen en moeiten en verdriet. Omzien naar elkaar dat is een opdracht in de lijn van ons christen zijn. Laten we proberen ieder op zijn of haar tijd en plaats een luisterend oor te zijn voor hen die eenzaam zijn of die met problemen van welke aard ook te maken hebben.

Zo mogen en kunnen we Gods opdracht: in liefde omzien naar elkaar uitdragen in een wereld om ons heen, veraf of dichtbij.

Jubilea. Br. Harco en zr. Petra Mooiweer-Regelink waren 16 sept. 25 jaar getrouwd. Zij hebben dit in kleine kring gevierd samen met hun kinderen. Het is een groot goed om hier dankbaar voor te zijn. We feliciteren hen van harte en wensen hen nog meer goede en

gezegende jaren toe onder Gods rijke zegen.

Br. Peter en zr. Jeanet Boes-Lok zijn 8 okt. 25 jaar getrouwd. Ze vieren dit met kinderen, familie en vrienden op vrijdag 12 okt. We wensen hen een fijne dag toe, nog veel mooie en gelukkige jaren en Gods zegen voor de toekomst.

Overlijden. Op 29 sept. is in de leeftijd van 83 jaar br. Jan van Benthem overleden. Br. van Benthem woonde en werd verzorgd in Nieuw Clarenberg te Vollenhove. Na een periode van afnemende gezondheid kwam er een eind aan het leven van br. van Benthem en mag hij zijn aardse leven loslaten om het eeuwige leven bij zijn hemelse Vader in te gaan. Br. van Benthem was lang een trouwe kerkganger en een meelevend lid van de gemeente. In de ochtenddienst van 23 sept. hebben we stil gestaan bij zijn overlijden en zongen we de verzen 3 en 4 van Psalm 43. O Here God, kom mij bevrijden,

zend mij uw waarheid en uw licht. En in vers vier getuigd de Psalmist van het opgaan tot Gods altaren, tot Hem, de bron van zaligheid. Daar mag de ziel Gods heil ervaren en hen die achterblijven mogen zich erdoor getroost weten dat het goed is zo en dat hun geliefde man, vader en opa br. van Benthem een toekomst mag hebben in Gods Vaderhuis. We wensen de fam. Van Benthem veel sterkte en bij alles Gods bemoedigende nabijheid toe. 5 okt. is br. van Benthem na een dienst van woord en gebed naar zijn laatste rustplaats hier op aarde gebracht. Veel is genoemd maar niet alles kan gezegd daarom nog een tekst uit: 2 Kronieken 16: 9 De Heer laat immers voortdurend zijn ogen over de aarde rondgaan en biedt iedereen hulp die hem met heel zijn hart is toegedaan. Voor u allen de hartelijke groeten en een goede en gezegende week toegewenst.

Daan

Wat is een goede preek? (2)

Batavus Droogstoppel, de onsterfelijke schepping van Multatuli in diens 'Max Havelaar', begreep niet waarom men 'Latijn moet leren om in het Hollands te zeggen: God is goed!'. Een broodnuchtere opmerking over dominees, met een kern van waarheid en toch ook een hoop misverstanden.

DOOR DAAN VAN DER WAALS, GRAMSBERGEN

Veel preken staan bol van gemeenplaatsen. 'Heb je daarvoor nou theologie gestudeerd' dacht ik dan wel eens. Gemeenplaatsen kan ik zelf ook wel bedenken. Van een afgestudeerd theoloog verwacht ik iets anders: belangrijke achtergronden bij het gelezen Bijbelgedeelte, dieper inzicht in de bedoelingen, verheldering van zaken die misschien in het verleden misverstaan zijn, en een boodschap waarvan ik ophoor, zo mogelijk met een vertaling naar de wereld van vandaag. Platitudes als 'God is goed!' kan ik missen als kiespijn. Droogstoppel heeft gelijk.

Anticiperen

Of toch niet? Er schuilt wel een adder onder het gras. Over welke God hebben wij het, wat is goed, en is het eigenlijk wel waar? Het zo routineus klinkende zinnetje roept bij nader inzien belangrijke vragen op. Hier stuiten we op iets wat voor een goede preek heel belangrijk is: anticiperen op reacties van de toehoorders. Sommige kerkgangers zullen dankbaar knikken als ze horen dat God goed is. Mensen bijvoorbeeld die de afgelopen week zijn getrouwd. Maar hoe staat het met kerkgangers die in dezelfde week een dierbaar familielid aan kanker hebben verloren? Die zullen het niet zo gauw beamen. Op zijn minst het pijnpunt benoemen is van belang. En dan heb ik het alleen nog maar

over persoonlijke omstandigheden van mensen. De hobbels kunnen ook theologisch van aard zijn. Wat moeten mensen ermee die zijn opgegroeid bij een strenge en oordelende God? Of mensen die denken dat God 'iets tussen mensen' is? Het lijkt zo eenvoudig, maar in feite heb je heel wat meer nodig dan Latijn, Grieks of Hebreeuws om uit te leggen dat God goed is.

Hartstocht

Wat is een goede preek? Op die vraag gaan we nog maar even door. Er is een hoop te noemen wat tot de basiskennis en basisvaardigheden van een predikant behoort. Dat krijg je in de opleiding onder het vak homiletiek oftewel prekkunde wel voorgeschoteld. Maar dat alles levert nog niet een goede preek op. Daarvoor zijn meer persoonlijke kwaliteiten nodig. Noem het vroomheid: biddend en mediterend overwegen van de Schrift.

Maar nog iets heel anders: roeping. Of als dat te zwaar klinkt: gedrevenheid.

Hartstocht om de hoorders op een dieper niveau te raken en aan te spreken, door te dringen tot hun wezenlijke kern. Dat kun je alleen vanuit jouw eigen wezenlijke kern.

Maar, zo wordt soms gevraagd: kan dit eigenlijk wel, preken? Als dominee sta je voor een divers gezelschap. Voor mensen die op allerlei punten van elkaar verschillen. Kun je al die verschillende mensen tegelijk met dezelfde preek bereiken? Wat de een aan-

spreekt, zegt de ander niets of weinig. En de grootste gemene deler werkt ook niet. Dan krijg je van die vage preken waar geen overtoegen woord in voorkomt, maar ze landen niet. Als je iedereen wilt bereiken, bereik je uiteindelijk niemand, zegt men wel.

Gedeeld geloof

Ik geloof dat het wel kan. En ook dat het belangrijk is. Allereerst omdat de verschillen tussen de hoorders niet moeten worden overdreven. Het is waar dat een preek door de hoorders heen gaat, en dat levert dan allerlei verschillende versies op van een en dezelfde preek. Mensen halen er nu eenmaal verschillende din-

gen uit. Verschillen dus, maar ook overeenkomsten in de kerk. Dat geldt om te beginnen sociologisch. Honderd mensen in de kerk wil niet zeggen dat er honderd verschillende preken ontstaan. Mensen leven niet op een eiland, en in de gemeente van Christus al helemaal niet. Ons verbindt het gedeelde geloof, en dat alleen al betekent dat het kan: preken.

Kunst

Bovendien: waar gaat het over in de kerk? Toch over de levensvragen van mensen en de antwoorden daarop van het evangelie? Hoe de context ook mag zijn, in prediking en pastoraat zijn de basisgegevens van ons menszijn aan de orde. Het gaat om dood en leven, schuld en vergeving, ziekte en gezondheid, vreugde en verdriet, tegenslag en narigheid, maar ook hoop voor de toe-

komst. Vergelijk het met kunst. Een toneelstuk, een muziekwerk, een schilderij kan een zeer divers publiek aanspreken, omdat op een diepere laag wordt gecommuniceerd. En een predikant is ook kunstenaar, meende prof. K.H. Miskotte (1894-1976).

Van dezelfde Miskotte citeer ik tot slot een volzin die alles samenvat: 'Hoe begenadigd de prediker moge zijn, voorbereiding is en blijft absoluut nodig, omdat het ondergaan van de macht van het Woord en de kennis van de bronnen van dat Woord slechts een doel te dienen hebben: omvorming van de werkelijkheid.' Oftewel: de dagelijkse werkelijkheid komt op zondagmorgen in een ander licht te staan. Gods licht.'

Dit was het tweede deel van een tweeluik over preken.

Voor een goede preek zijn persoonlijke kwaliteiten nodig: vroomheid, roeping, gedrevenheid. Hartstocht om de hoorders op een dieper niveau te raken...

De kerkdienst (3)

Vorbereiding vóór de dienst

Wat gebeurt er rondom en in een kerkdienst? Kerk-gangers zijn zich daarvan maar ten dele bewust. In een serie artikelen besteedt Riemer Roukema aandacht aan onderdelen van de kerkdienst.

DOOR: DR. RIEMER ROUKEMA, ZWOLLE

Het gebed voor predikant en kerkdienst, en ook wat er in de kerkruimte gebeurt voordat de dienst begint, is in vorige edities aan de orde geweest. Dit keer het consistoriegebed.

Veel te regelen

In de 'consistorie', de kerkenraads-kamer, verzamelen zich de dienstdoende ouderlingen, diakenen en voorganger. Soms ook de leiding van de kindernevendienst (of 'kinderkerk') en de collectanten. Als gastvoorganger overkomt het mij regelmatig dat er in het kwartier voor de dienst nog van alles te regelen is. Men vraagt bijvoorbeeld of ik voorbede wil doen voor een broeder of zuster in het ziekenhuis. En of ik wil danken voor een geboorte. Als ik nog geen contact met de leiding van de kindernevendienst heb gehad, vraag ik welk verhaal verteld wordt. Soms krijg ik dan te horen dat er in de kerkdienst een kinderlied wordt gezongen of voor de kinderen een filmpje wordt vertoond. Sommige zaken zou ik liever wat eerder hebben gehoord, maar ik begrijp dat dat niet altijd kan.

Gebed

Als alles geregeld is, gaat eerst een ouderling (m/v) voor in gebed, het consistoriegebed. Deze vraagt God om een zegen over de dienst en dankt bijvoor-

beeld voor de vrijheid en vrede waarin wij samen kunnen komen. Hij of zij bidt voor wie in de kerkdienst een taak hebben, in het bijzonder de voorganger, maar ook voor de hele gemeente die bijeengekomen is. De ambtsdrager vraagt God dat alles wat er gebeurt, zal zijn tot Zijn eer, dat in de prediking het evangelie zal klinken en dat onze harten erdoor geraakt zullen worden. Is er avondmaal, dan wordt gebeden dat het tot zegen zal zijn. Zo ongeveer gaat het meestal. (Enkele voorbeeldgebeden staan in het Dienstboek van 1998, blz. 766-769.)

Ontstaan

Is het consistoriegebed of ons persoonlijke gebed voorafgaande aan de kerkdienst nodig? Zou God de dienst niet zegenen en er met Zijn Geest aanwezig zijn als we dat gebed achterwege laten? Dat kunnen we zo niet stellen. In verscheidene andere Europese landen heb ik het als voorganger meegemaakt dat er voor de dienst geen consistoriegebed was. Die kerkdiensten verliepen ook goed, voor zover ik kon beoordelen. Waarom doen we het in Nederland dan wel? Waar komt die gewoonte vandaan?

Er wordt wel gedacht dat het consistoriegebed is ontstaan in de tijd van de Afscheiding in de negentiende eeuw, toen de kerkdiensten van de afgescheiden gereformeerden door de overheid verstoord konden worden. Maar dat zou dan betekenen dat de toenmalige Nederduitse hervormde gemeenten het consistoriegebed niet kenden, en bij mijn weten was het ook daar bekend. In ieder geval was dit gebed in

latere hervormde gemeenten net zo gebruikelijk.

Bidden om zegen

Eigenlijk ligt het, vanuit gelovig gezichtspunt, voor de hand dat degenen die verantwoordelijkheid voor de kerkdienst dragen eerst om een zegen bidden. In het Romeinse Missaal van 1570 staan al gebeden die de priester ter voorbereiding op de eucharistieviering zou moeten bidden. De strekking daarvan is, dat de priester van zichzelf onwaardig is om in de viering van de verlossing door Christus' offer voor te gaan; als zondaar heeft hij voor die taak Gods genade nodig. Ook in protestantse kerken geldt dat je als voorganger het leiden van een dienst niet zomaar even doet, zelfs al heb je jaren ervaring. Je raakt er aan het heilige, je neemt woorden in de mond die soms boven je eigen geloof en weten uitgaan, maar waarvan je toch hoopt en gelooft dat er kracht en troost van uitgaan. Heel gepast is het dan, dat

juist een ouderling dat besef van gezamenlijke afhankelijkheid in een gebed verwoordt, niet alleen voor de voorganger, maar voor allen die in de dienst een taak hebben, en voor heel de gemeente.

Wezenlijk

In een gebed concentreren we ons – zo is de bedoeling – op het wezenlijke van het geloof. Niet God heeft dat gebed nodig, maar het doet onszelf iets als wij God aanroepen. Het drukt onze relatie met God uit, het besef van ons tekort en van ons vertrouwen. Een treffend consistoriegebed van een ouderling sterkt hen die een taak in de dienst hebben, en zo wordt het meteen verhoord.

Dr. R. Roukema is hoogleraar aan de Protestantse Theologische Universiteit, vestiging Groningen.

In het consistoriegebed wordt gebeden dat alles wat er gebeurt, zal zijn tot Gods eer, dat in de prediking het evangelie zal klinken en dat onze harten erdoor geraakt zullen worden

Geknipt

In 'Geknipt' vindt u opvallende, bijzondere, verbijsterende of verhelderende citaten uit kranten, bladen of websites. Voor u gelezen en geknipt door de medewerkers van het GZ.

Geen privé meer

Het privéleven van politici ligt steeds meer op straat. Dat merkte onlangs D66-leider Alexander Pechtold nog. Hoe komt dat toch, vraagt het Reformatorisch Dagblad zich af.

In het buitenland is het privéleven van politici al decennia een

'dankbaar' onderwerp om over te schrijven, maar in Nederland was de regel dat niet werd geschreven over affaires die geen politieke betekenis hadden. Eerder kreeg CDA-politicus De Vries met de nieuwe werkelijkheid te maken toen hij als staatssecretaris van Defensie een relatie begon met zijn adjudante. De echtscheidingen van oud-PvdA-voorman Samsom en PvdD-fractievoorzitter Thieme haalden ook het nieuws. Het valt niet te ontkennen dat de media zijn veranderd. De intrede van GeenStijl in het Haagse heeft ongetwijfeld een knop omgezet. Maar er is ook een andere kant, die van de politicus. Die laat ook veel meer zien van zijn privéleven. Zo vond GroenLinksfractievoorzitter Klaver het nodig om in een boxershort en ontbloot bovenlijf te poseren. De eerdergenoemde Samsom gaf tijdens een reclamespotje in de campagne een inkijkje in de keuken tijdens een familieontbijt. En zo zijn er nog vele voorbeelden te noemen. Terecht concludeert de parlementair historicus Gerrit Voerman uit Groningen: „Als je de deur opent voor de buitenwereld,

moet je niet verbaasd opkijken dat die buitenwereld over je schouder naar binnen wil gluren.”

Beperkte blik?

Hebben christenen een beperkte blik op de werkelijkheid? Volgens SGP-eerstekamerlid Diederik van Dijk in het **Nederlands Dagblad** is het precies andersom.

Een Elspeetse refo die zijn hele leven nooit één stap buiten de refozuil heeft gezet heeft een oneindig ruimere blik dan een seculiere kosmopoliet. Seculiere mensen leven in een bekrompen wereld, en zij weten het niet. Dé vooronderstelling van de westerse, moderne mens is, dat er sprake is van een gesloten wereldbeeld. Geen hogere macht en geen opperwezen dat zich bemoeit met deze wereld. Er is geen andere werkelijkheid dan de zintuigelijk waarneembare. Bij deze werkelijkheid zwären de seculieren. 'Het altaar', zegt theoloog Johan Bavinck, 'is ingeruild voor de spiegel, waarin de mens alleen zichzelf ziet.' Het geloof, dat zin en uitzicht gaf aan ons bestaan, is vervangen door de passie om uit dit leven te halen wat erin zit.

Kerk in Nepal groeit

De kerk groeit in Nepal, lezen we in **Alle Volken**, het blad van de Gereformeerde Zendingsbond (GZB).

“Overall in Nepal zie je tempels. Maar tussen die duizenden tempels zie je een jonge, groeiende kerk.” Aan het woord is Jiwan, een jonge evangelist. Samen met zijn vader Navaraj trekt hij regelmatig het Himalayagebergte in om daar nieuwe gemeenten te stichten. Jiwan: “De meeste mensen hier zijn hindoe of boeddhist, vandaar al die tempels. Op de offerplaatsen proberen mensen de goden en geesten te vriend te houden, maar ze weten nooit wanneer het genoeg is. Er blijft altijd onzekerheid. Het christelijk geloof is uniek, omdat we zeker zijn van Gods liefde voor ons. Dat motiveert ons om de bergen in te trekken.” De kerk in Nepal hoort bij de snelst groeiende kerken in de wereld. Navaraj: “God is aan het werk. In 1950 woonden hier nauwelijks christenen, nu zijn dat er ruim een miljoen!”

Agenda

Zondag 7 oktober

Lezing Salim Shalash, Enschede, De Cromhoff (zaal De Binnenhof), Bleekhofstraat 300, 19.30 uur

Dinsdag 9 oktober

‘Waarom christenen iets met Israël hebben’, lezing ds. Oscar Lohuis, Lelystad, de Hoeksteen, Schouw 24-96, 19.30 uur info: www.christenvoorisrael.nl

Woensdag 10 oktober

‘Zeventig jaar Israël’, lezing Heleen Bénard, Zwolle, Sionskerk, Glanerbeek 10, 20.00 uur info: www.christenvoorisrael.nl

Woensdag 10 oktober

Praatclub voor jongeren, Hengelo, Waterstaatskerk, 19.00 - 20.00 uur

Zaterdag 13 oktober

Zangavond, Staphorst, Kerkgebouw De Bron, Churchillaan 2, 19.00 uur, € 5 (kinderen tot 12 jr gratis)

Zondag 14 oktober

Zangdienst, Kuinre, Protestantse Kerk, 19.00 uur

Zondag 14 oktober

Schoendoosdienst, Willemsoord, 9.30 uur

Donderdag 18 – zaterdag 20 oktober 2018

There is More (voor de kerk in Nederland), Conferentie voor kerkenraden, jeugdcommissies, Alpha-teams en Gemeentegroei-groepen, Veenendaal, De Basiliek. Info en aanmelden: thereismore.nl

Muziekagenda

Zaterdag 6 oktober

Jubileumconcert gospelkoor ‘Testimony to the Lord’ gereformeerde kerk te Berghuizen

Vrijdag 12 oktober

Jubileumconcert Cliff Richard live in Kinepolisbioscoop, 20.30 uur (21.00 start concert), Emmen, Enschede, Almere

Zaterdag 13 oktober

Herfst romantiek met Magré & Magré (orgel/vleugel) en Erica Vogel (dwarsfluit/zang), Willem Hendrik Zwartal te Lemelerveld, 20.00 uur, € 15

Zondag 14 oktober

Klassieke muziek verdient een plek in de moderne tijd. Toegankelijk en betaalbaar zijn sleutelwoorden voor het Libero strijkorkest, Zalencentrum De Hoofdthof te Zwolle-Berkum, 15.00 uur, € 10 (tot 16 jaar € 5)

Vrijdag 19 oktober

Hanne de Vries - Not a Fairytale tour, Zwolle, Verrijzeniskerk, Bachlaan 150, 20.00 uur, € 15; info: events4christ.nl

Zondag 21 oktober

Jason Upton & band (worship) Almelo, Theaterhotel, 20.00, € 20 (voorverkoop tot 15 okt € 15), info en tickets: events4christ.nl

informatie voor de (muziek)agenda kunt u mailen naar: nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl

Het Algemeen Reglement van 1816 Ramp of redding?

De protestantse synode besloot in 2016 dat de kerkorde aan een ingrijpende herziening toe is, precies 200 jaar nadat koning Willem I een algemeen reglement voor de Nederlandse Hervormde Kerk invoerde. Onlangs verscheen hierover het boek *Ramp of redding?** Deze bundel laat zien dat '1816' geen ramp was, eerder een redding in een urgente situatie. Zo kan ook 'Kerk 2025' de redding betekenen voor goed kerkbestuur in een seculiere cultuur.

DOOR DR. MR. KLAAS-WILLEM DE JONG

'Wie dit alles overziet, die kán niet anders concluderen, dan dat de Hervormde Kerk onmondig is gemaakt, onder voorgedij gebracht van een Synode, die in wezen een staatscreatuur is.' Deze typing van het uit 1816 daterende Algemeen Reglement voor het Bestuur der Hervormde Kerk is afkomstig van de gereformeerde Hendrik Algra. Hij noteerde ze meer dan vijftig jaar geleden in zijn 'Het wonder van de negentiende eeuw'. Toch werden dit soort geluiden ook onder hervormden gehoord. Al halverwege de 19de eeuw spraken sommigen afkeurend van 'reglementenkerk' en later ook van 'besturenkerk'. Deze benadering heeft ons kijken naar de door koning Willem I geïnstigeerde reorganisatie van 1816 lange tijd bepaald. En nog. Het onlangs verschenen boek *Ramp of redding?* kan beschouwd worden als een rehabilitatie van het reglement dat op hoofdlijnen toch maar liefst 135 jaar standhield. Het bracht eenheid in een tot dan toe vooral regionaal en tandoos functionerende kerk. Een nieuwe tijd met nieuwe eisen bracht de Hervormde Kerk een nieuwe kerkorde, die van 1951.

Symposium

De meeste van de bijdragen in *Ramp of redding?* zijn in enigerlei vorm als lezing gehouden op een gelijknamig symposium op 28 en 29 april 2016 in de Kloosterkerk

te Den Haag. Het was toen 200 jaar geleden dat het Algemeen Reglement werd afgekondigd en ingevoerd, respectievelijk op 7 januari en 1 april 1816. Eén artikel in de bundel is nieuw en handelt over de grondige herziening van het Algemeen Reglement in 1852: 'De Hervormde Kerk wankelend op eigen benen', van Joke Roelevink. Dit is een waardevolle aanvulling, aangezien toen al de scherpste kantjes eraf gingen. Zo werd de top-down lijn, van landelijk naar plaatselijk, van synode naar gemeente, toen omgekeerd, al had dat slechts een beperkte impact op het feitelijk functioneren van de kerk. Het kon na de Afscheiding van 1834 een nieuwe scheuring in 1886, de Doleantie, dan ook niet voorkomen.

Actuele toespitsing

De organisatoren van het symposium hebben het stilstaan bij 200 jaar Algemeen Reglement geplaatst tegen de achtergrond van een reorganisatie die toen nog vrijwel geheel haar beslag moest krijgen: Kerk 2025. Dat is in het licht van het feit dat historische onderwerpen naar het schijnt op een steeds geringere belangstelling kunnen rekenen, niet zo vreemd. Toch is het maar de vraag of een actuele toespitsing een gelukkige greep is. Ik noem drie voorbeelden. Arjan Plaisier presenteert het vernieuwingsproject Kerk 2025. De relatie met 1816 is echter erg dun, waardoor het artikel niet echt

verrast. Hélène Evers schetst de overgang van het Algemeen Reglement naar de kerkorde van 1951. Zij schrijft over Kerk 2025 onder meer: 'Niet alle gemeenten zullen in de toekomst meer vertegenwoordigd zijn in de ambtelijke vergaderingen en dus uiteindelijk ook niet in de Generale Synode, maar slechts een 'groep' gemeenten. We zien hier een belangrijke presbyteriaal-synodale pijler weggenomen.' (p. 176)

Hoewel ik me de achterliggende zorg goed kan voorstellen, is dit wel erg kort door de bocht. Dit punt verdient meer overweging, ook van een andere aard dan de puur historische. Overigens, als ik de zinnen van Evers letterlijk neem, dan voldoet ook de iconische Dordtse kerkorde (1618-1619) niet aan haar kwalificatie

HET REGLEMENT HIELD OP HOOFDLIJNEN TOCH MAAR LIEFST 135 JAAR STAND. HET BRACHT EENHEID IN EEN TOT DAN TOE VOORAL REGIONAAL EN TANDOOS FUNCTIONERENDE KERK.

presbyteriaal-synodaal. Het derde voorbeeld komt uit de uitgeleide in de bundel, van de hand van Fred van Lieburg, samen met Joke Roelevink organisator van het symposium. In een van de laatste alinea's meldt hij: 'Nog een les: een kerkorde is geen belijdenis.' Het mag duidelijk zijn dat het Algemeen Reglement geen belijdenis was. Maar waarom dat tot norm (ver)wordt? Argumenten ontbreken.

Historisch

Het voorgaande neemt niet weg dat de historisch geïnteresseerde in deze artikelenbundel veel van zijn gading vinden zal. Ik noem bijvoorbeeld de bijdrage over de classis van classiskenner Leon van den Broeke en die van Jan Dirk Wasenaar over de kerkvisitatie. Gert van Klinken maakt een intrigerende

vergelijking tussen de intenties van het Algemeen Reglement en de wijze waarop de afgescheiden hun kerk(en) bestuurden. Afgezien van de bottom-up benadering in de kerkelijke vergaderingen en het tuchtrechtelijk optreden inzake leer en leven,

overwogen ook onder hen 'de praktische eisen van bekwaamheid en verantwoord bestuur' (p. 122). Iets verder van het eigenlijke onderwerp ligt de thematiek die Jan Smelik aansnijdt: de eredienst. Het Algemeen Reglement zelf zwijgt daar zo goed als over. De hervormde synode vaardigde echter in 1816 een aantal maatregelen uit die passen in de sfeer van regelingen zoals het Algemeen Reglement.

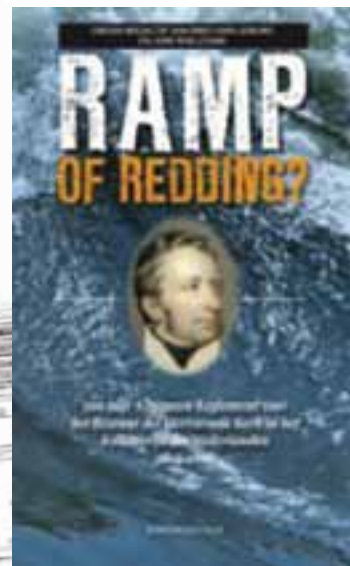
Enkele auteurs helpen, net als Van Klinken, het Algemeen Reglement als geheel historisch te positioneren en te duiden. In de eerste plaats is dat Fred van Lieburg. Joke Roelevink doet dat ook, in haar tweede artikel, met in de titel de uitdagende vraag: 'een hekgolf in de rivier of een steen in de vijver?' Roel Kuiper gaat in op nieuwe kerken en bewegingen, terwijl Jeroen Koch de verbinding met Abraham Kuyper legt.

Al met al richt *Ramp of redding?* een lezenswaardig gedenkteken op voor het vaak zo verguisde reglement uit 1816.

* Fred van Lieburg en Joke Roelevink (red.), *Ramp of redding? 200 jaar Algemeen Reglement voor het Bestuur der Hervormde Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden 1816-2016* (Utrecht: Boekencentrum 2018)

Van 1816 terug naar 1618. Spotprent op Abraham Kuyper en de Doleantie

Titelblad van de eerste uitgave van het Algemeen Reglement (1816). Beeld: Jan Smelik.

Technologie en geloof bij #HACK Hilversum

Passie voor Jezus en digitale wereld

Technologie en geloof komen samen bij #HACK Hilversum. De EO en Jesus.net organiseren Indigitous hackathon. Daarbij gaat het om hacken met een missie. In het weekend van 19 t/m 21 oktober vindt de tweede editie van #HACK Hilversum plaats.

In het EO-gebouw in de mediastad worden digital developers, ICT'ers, content creators, marketeers, technenuten en andere creatievelingen uitgedaagd om binnen 48 uur een idee uit te werken tot een functioneel concept. #HACK Hilversum sluit aan bij het wereldwijde project Indigitous #HACK. Digitaal strateeg Simon Seow is daarvan de initiatiefnemer en drijvende kracht. Hij omschrijft de wereld-

wijde hackathon als: "Een gigantisch tech-feestje waar mensen die gepassioneerd zijn over Jezus en over alles wat digitaal is, innovaties gebruiken om Hem bekend te maken."

EEN GIGANTISCH TECH-FEESTJE WAAR MENSEN DIE GEPASSIONEERD ZIJN OVER JEZUS EN OVER ALLES WAT DIGITAAL IS, INNOVATIES GEBRUIKEN OM HEM BEKEND TE MAKEN.

Digitale producten

In ons land bundelen Jesus.net en de EO hun krachten voor het #HACK-project. Jacob Vis (van Jesus.net): "Tijdens #HACK Hilversum gaan we aan de slag met een aantal uitdagin-

gen. Doel is om uiteindelijk een of meer digitale producten op te leveren. Denk bijvoorbeeld aan een augmented reality* app, een Bijbel applicatie of een online serie. We hopen op enkele tientallen enthousiaste deelnemers, zodat we christelijke organisaties op weg kunnen helpen met een blauwdruk waar ze écht mee verder kunnen."

Grenzeloze samenwerking

Wie meedoet aan de hackathon, bouwt in een klein team een idee uit tot een functioneel concept of zelfs een prototype. Elk team bestaat uit een leider, bewaame specialisten en enkele generalisten. Gemotiveerde deelnemers met verschillende expertises en achtergronden, maar met het-

zelfde doel. Omdat de Indigitous #HACK gelijktijdig ook in 35 andere steden plaatsvindt, wordt er voor advies en inspiratie ook contact gezocht met 'hackers' in andere steden.

Info: facebook.com/hackhilversum/

* Augmented reality (AR): Toegevoegde realiteit (TR) is een live, direct of indirect, beeld van de werkelijkheid waaraan elementen worden toegevoegd door een computer. Deze soms met behulp van QR-code toegevoegde elementen bevatten veelal sensordata of extra informatie over de omgeving.

Blokzijl PROT. GEM.

Protestantse Gemeente Blokkzijl
Scriba: dhr. Pieter Muller
Kanaalweg 16, 8356 VS Blokkzijl
tel. 0527 - 292892
Kopij wordt verzameld en
verstuurd
door dhr. Henk van Dalen
hvandalen03@hetnet.nl

Zondag 07 okt. 10.00u ds J.Vonk. Grote kerk Blokkzijl. Organist: Herman Kamp. Collecte: 1e diaconie, 2e eigen kerk, 3e kerk en Israël*
Komende zondag is de dienst in de grote kerk. Dan hoopt voor te gaan onze eigen nieuwe predikant dominee Jelle Vonk. Organist is dan Herman Kamp. Allen een gezegende dienst toegewenst! Iedereen van harte welkom! Doe ook mee? Kom gewoon!

Pastoraat. Jan Miggels hevenweg 3 Blokkzijl, is op 17 september heel onverwacht overleden op de leeftijd van 78 jaar. Hij was weduwnaar van Stijntje Miggels-Doeve en laat kinderen en kleinkinderen na. De uitvaart is geweest op afgelopen maandag 24 september. We gedenken hem en zijn familie en zijn naam is bijgeschreven in 't gedachtenisboek.

Peter Roskam, Ettelandseweg 6a verblijft nu in het Catharina ziekenhuis te Eindhoven. Hij is opnieuw geopereerd aan het abces, dat weer teruggekomen was en zal nu een wat andere behandeling erbij krijgen. Daarom zal hij langer daar moeten verblijven. Z'n adres is daar: Catharina ziekenhuis p/a Peter Roskam, afd. 5 oost 54 postbus 1350 5602ZA Eindhoven. We leven mee met hem, met Dela en hun kinderen in gedachten en gebeden.

Jannes Koning, schoolstraat 2 Scheerwolde wacht op het moment, dat zijn bestraling zal gaan beginnen. Ook met hem en z'n vrouw Geesje leven we mee! Janny Visscher, Steenwijkerkolk 2 Blokkzijl gaat met de bestraling beginnen eerdaags! We leven mee ook met haar!

Roelien de Lange weterring-oost 52 Wetering leeft ook met behoorlijke spanning 'hoe het allemaal zal komen', het gaat steeds wat moeilijker! Ook met haar en haar gezin leven we mee! Jannie Kolkman, Marjolijn 339 Nw Clarenberg Vollenhove leeft met zeer veel moeite en met grote beperkingen. Laten we ook aan haar denken!

Coba Uffels, Boffersweidje 6 Blokkzijl heeft weer een aantal dagen in Meppel gelegen en is daarna voor revalidatie in Zonnekamp geweest en is nu sinds dinsdag weer thuis gelukkig. Graag wensen we haar van harte beterschap toe! Nog anderen zijn er, die nu niet genoemd zijn, ook met hen mag er meelevens zijn in gedachten en gebeden. Ook allen, die te maken hebben met verdriet om het verlies van een dierbare horen daarbij!

Zo denken we ook aan de familie Harms (ds Henk Harms, voorheen predikant hier in Blokkzijl) uit Geldrop. Ds Henk Harms is ongeveer 7 maanden geleden overleden en nu is ook z'n

vrouw Hilly Harms-Schilstra overleden j.l. maandag 24 september. Er is meelevens met hun kinderen. Hun adres is: Fam. Harms, Emopad 56 5663PB Geldrop.
Afgelopen zondag 30 september 2018 was er feest en waren we blij en dankbaar, dat onze nieuwe predikant Ds Jelle Vonk zal beginnen aan z'n nieuwe taak. Van harte wensen we hem Gods zegen toe! En dat hij en zijn gezin zich hier ook thuis mogen gaan voelen! Henk.

Wees ook de Geest, die mij aanvuurt en al mijn twijfels bant. Als geroepen kom ik: mijn tijd is in Uw hand. Heer, raak ons aan met Uw adem, geef ons een vergezicht! Draag ons op Uw vleugels, zegen ons met Uw licht. Lied 695

Agenda. Zondag 7 oktober dienst in de Grote kerk. Zondag 14 oktober dienst in de wiewaai te Scheerwolde Bezoekdienstkalender. Jarig op 20 sept mw H.M.Pino, 81 jaar, Kuinderdijk 7 Blokkzijl. Op 22 sept mw J.ten Napel- van der Sloot, 90 jaar, ds J.J.Ketstraat 43 kam. 4 te Giethoorn.
Jubileum. Op 3 okt is het echtpaar G.Joustra en T.Joustra-Dikken, Wetering west 63, 55 jaar getrouwd. Van harte gefeliciteerd en geniet, want:

Vandaag is de dag, hij komt maar één keer, morgen dan is het vandaag al niet meer. Niet zeuren, geniet van het leven, het mág, maar doe het vandaag, want vandaag is de dag.

Marrie Dijkman – van de Sluis

Facebook. Wordt vriend op facebook van de kerk Blokkzijl-Scheerwolde en we delen met u en jou de bijzondere activiteiten, die er zijn in en om de kerk!
KinderKerk Blokkzijl Scheerwolde. KinderKerk is er voor groep 1-3 tijdens de dienst in de Waaier vanaf 10 uur. KinderKerk voor groep 4-8 is er tijdens de dienst in de consistorie van de Grote Kerk, de kinderen gaan na de eerste schriftlezing naar de KinderKerk en komen na de collecte weer terug in de dienst. De KinderKerk heeft een eigen collecte. Tijdens de diensten in Scheerwolde, speciale diensten of projecten worden de kinderen van groep 1-3 ook in de kerk verwacht. Dit is tijdens Advent en de Veertigdagentijd periode en met speciale diensten zoals Kerst, Palmzondag, Pasen, Pinksteren, School-Kerk dienst, Dopen en de Startzondag
Kopij eerstvolgende nummer voor het nummer dat vrijdag uitkomt: kopij tot uiterlijk zaterdagmiddag 12.00 uur naar Henk van Dalen hvandalen03@hetnet.nl

REGIONALE JEUGDBIJEENKOMST?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

Giethoorn

Predikant Ds.A.C.J. van Waard-Pieterse, De Elzen 20, 8355 CX Giethoorn, 0521-362555 astridvanwaard@hotmail.com
Scriba:
Harry Besselse, p/a Beulakerweg 78a, 8355 AK Giethoorn, 0521-344266 scribagiethoorn@gmail.com giethoorn.protestantsekerk.net
Kerkrentmeesters bankrek.nr NL69 RABO 0322 0010 80
Diaconie bankrek.nr: NL39 RABO 361 2597 51

Eredienst. Aanvang 10.00 uur. Op zondag 7 oktober gaat onze eigen predikant Astrid van Waard - Pieterse voor. De organist is de heer J. Floor en de ouderling van dienst is de heer J. Bouwmeester. We vieren in deze dienst de startzondag. De uitgangscollecte is bestemd voor het pastoraat. Tijdens de dienst zal er oppas aanwezig zijn voor de kleintjes. Kerkvervoer: Hans Spitzes, tel. 360322.

Collecten opbrengsten. Zondag, 30 september: Kerk € 55,65. De Heilig Avondmaalscollecte bedroeg € 89,10 en zal worden besteed aan het herstel van de verwoesting door een aardbeving op Lombok. De uitgangscollecte bedroeg € 50,95 en zal ten goede komen aan de bloemencommissie. De bloemengroet ging naar de mevrouw G. Harsevoort.

Startzondag 7 oktober. De startzondag houden we dit jaar op zondag 7 oktober. De kinderen en de jeugd krijgen een duidelijke plek in de dienst. Voor hen begint dit startweekend al op zaterdagavond in het Protestantse Centrum. Met verschillende gezamenlijke activiteiten bereiden zij hun aandeel in de dienst voor en blijven dan in het Centrum slapen. Thema: "Een goed gesprek". Doet u ook mee? Het belooft een afwisselende dienst te worden.

Gezamenlijke kerkenraad. Woensdag 10 oktober wordt de gezamenlijke kerkenraadsvergadering gehouden van de Protestantse gemeente - en de Doopsgezinde gemeente Giethoorn in de Vermaning. Aanvang 20.00 uur.

Zonnewiede. Dinsdag 16 oktober is er weer bijbelmeditatie in Zonnewiede. Wij vieren met elkaar het Heilig Avondmaal. Ds. A. van Waard gaat voor en de heer A. Nijmeijer speelt op het orgel. We beginnen om 10.30 uur. Een ieder is van harte welkom.

Bijbelgespreksgroep. Samen met elkaar lezen uit de bijbel en spreken over vragen en ervaringen die de tekst oproept. Dit seizoen gaan wij het hebben over "Judas" en lezen we verschillende stukken uit de evangeliën. We bekijken een dvd over het "Evangeliën van Judas". Eerste bijeenkomst: donderdag 18 oktober, 14.00-16.00 uur in het Protestantse Centrum. Ook nieuw geïnteresseerden mogen meedoen.

Niet om wonderen en tekenen

Wij vragen U niet, o God, om wonderen en tekenen uit de hemel, wij vragen U om uw aanwezigheid

hier in ons midden, om het vuur van uw Geest dat ons verlicht en verwarmt, om de kracht van uw tegenwind die mensen beweegt en bergen verzet.

Dat eenzamen ogen vinden die hen aanzien en wanhopige handen die hen oprichten, dat zieken bewaard worden voor de moedeloosheid en mensen met tegenslagen voor verbittering dat stervenden de grote vrede vinden en zij die iemand verloren zichzelf niet kwijt raken, dat machthebbers niet ongehinderd hun gang kunnen gaan en onderdrukten niet omkomen in doffe wanhoop.

Dat wij mensen op uw aarde niet eindeloos bezig blijven uw levenswerk te vernielen en elkaar te beschadigen dat er brood zal zijn voor wie vergaat van de honger en dat de wijn van de vrede zal rondgaan onder de mensen dat de tegenspraak niet verstomt en de lofzang blijft klinken, en dat er allerwege gehoor zal zijn voor het goede nieuws dat het ook anders kan met ons.

W.R. van der Zee (Uit: In het huis van de Levende)

Een hartelijke groet en voor u allen een liefdevolle week en de zegen van God.
Marjolein Petter

Kuinre / Blankenham

Prot. Gem. Ds. R. v.d. Hucht
H. de Cranestraat 107
8374 KL Kuinre, 0527-231220
rvdhucht@ziggo.nl
Scriba Kuinre:
scriba-kuinre@live.com
Scriba Blankenham: Mevr. C.A.
Appelo-de Ruiter,
Kerkbuurt 10, 8373 EG
Blankenham,
0527-202584
Postadres Protestantse Gemeente
Blankenham:
Kerkbuurt 9,8373 EG Blankenham
www.kuinreblankenham.
protestantsekerk.net
Facebookpagina van de prot.
gemeente Kuinre en de prot.
gemeente Blankenham:
www.facebook.com/
pknkuinreblankenham

Afgelopen zondag 30 september was er een gezamenlijke dienst in de protestantse kerk Kuinre. De bloemen gingen met een hartelijke groet naar Mevr.M.Mulder.

A.s. zondag 7 oktober is het Israël-zondag. Op deze zondag staan we stil bij de band van de wereldkerk met het volk Israël. In de media zijn er de afgelopen week discussies over het bestaan van deze zondag. Toch hebben we het nodig ons te verdiepen in de unieke band, die we via de bijbel hebben met het volk Israël. Hun heilige geschriften zijn ook de onze. Jezus was als Joodse man deel van zijn volk, genas zieken en bracht hun het goede nieuws. Hij sprak hun taal, het Aramees. We kunnen het nieuwe

testament en de woorden van Jezus pas goed begrijpen, als we ons verdiepen in het oude testament en in het Jodendom. We vieren zondag 7 oktober tevens het Heilig Avondmaal. In Blankenham begint de dienst om 9.30 uur, in Kuinre om 11.00 uur.

Dienst 14 okt. Volgende week zondagochtend 14 oktober is er een gezamenlijke dienst in Blankenham die begint om 10.00 uur. Voorganger is Ds.C.Huisman uit Meppel.

Zangdienst 14 okt. Op zondagavond 14 oktober is er een zangdienst in de prot.kerk te Kuinre, m.m.v. oecumenisch koor Jubilee o.l.v. Henk Boeve. De dienst begint om 19.30 uur. Organist Theun Hoën zal de samenzang met de gemeente begeleiden en dhr. Klaas de Lange uit Marknesse zal tijdens deze dienst spreken. Thema: Onderweg... Waar naar toe? De dienst is in de Prot. kerk, H. de Cranestraat 41 in Kuinre. Aan het einde van de avond is er een collecte voor de gemaakte kosten. Van harte welkom.

Bijbelkring. Op maandag 8 oktober gaat de Bijbelkring weer van start. We lezen in de Bijbelstukken uit de bijbel en verdiepen ons in de achtergrond van de Bijbeltekst. Ook praten we samen over wat deze tekst voor ons betekent en waar het ons raakt. Dit seizoen staan de woorden van het Onze Vader centraal. We kijken samen naar de betekenis van dit gebed, vroeger en nu. We komen om de twee weken bij elkaar op maandagmiddag om 13.30 uur in de prot.kerk Blankenham. Van harte welkom!

Zieken. In onze gebeden denken we aan de zieken, aan hen die in het ziekenhuis zijn en aan de zieken thuis en in een verpleeghuis. Ook bidden we voor hun familie en naasten.

Met vriendelijke groet,
Ds.R.v.d.Hucht

Steenwijkerwold

Predikant: ds. E. van Veen,
tel. 58 85 68, ericvveen@ziggo.nl

scriba: S.C. Offringa, Mariënwold 13,
8341 PZ Steenwijkerwold
tel. 06 - 30 22 43 38, scriba.
pk.steenwijkerwold@gmail.com
Kerkelijk bureau: kerkelijkbureau@pk-steenwijkerwold.nl

Zondag 7 oktober. Aanvang: 09.30 uur. Voorganger: ds. M. Oostenbrink (Zwolle). Organist: Jannes Lopers. Ophaaldienste: dhr. P.H. van Buiten. Eindcollecte: Collecte Kerk en Israël. Na afloop van de dienst is er gelegenheid voor ontmoeting onder het genot van een kop koffie of thee. Voor de kinderen is er fris.
Kinderdienst. Aanstaaende zondag 7 oktober, beginnen de Kinderdiensten weer. Elke 1e zondag van de maand houden we een Kinderdienst voor kinderen van 4 tot 12 jaar. We starten om 9.25 uur in Hoogthij en als de kerkdienst afgelopen is, kunnen de kinderen weer opgehaald worden. In elke Kinderdienst staat

Vervolg van pagina 11

een thema centraal. Deze keer is het thema: "in het begin..." We lezen samen een verhaal en naar aanleiding daarvan gaan met verschillende werkvormen het thema uitwerken. We hopen jullie allemaal graag weer (terug) te zien op 7 oktober. Van harte welkom! Hartelijke groet, Jannie, Fokke, Froukje, Fijke en Jolanda.

Inzamelactie diaconie voor de voedselbank. Op zondag 7 oktober houdt de diaconie weer een inzameling voor de voedselbank. De volgende producten zijn zeer welkom: Beschuit, Macaroni, Pastasaus, Blik soep, Koffiepad, Houdbare melk, Zeepoeder, Toiletartikelen, Rijst, Limonade en blikjes Vis. De spullen kunnen ingeleverd worden bij de ingang van de kerk.

Vooruitblik. Op zondag 14 oktober mag ik voorgaan in een kerkdienst waarin we stilstaan bij het 50 jarige bestaan, een halve eeuw dus, van ons kerkkoor. Op zo'n bijzondere zondag hoop ik altijd op grote belangstelling. Daarmee laat je als gemeentelid waardering zien voor de leden van het kerkkoor. Het is geen gemakkelijk tijd voor koren. Jongere generaties voelen zich niet zo aangesproken en ouderen vergrijzen. Het zou mooi zijn om er in die dienst te zijn om te zien, waar andere gemeentelidenden zich zo voor inspinnen.

Bloemen. Met een hartelijke groet en een bemoediging zijn de bloemen uit de dienst van zondag 30 september gebracht bij mevr. G. van Veen, Croevestraat 5.

Giften. Mevr. v.d. Hoofdakker en dhr. Klarenberg hebben allebei € 10,- ontvangen voor de kerk, en ds. van Veen heeft 2 x € 10,- ontvangen voor de kerk. Dhr. Ruiters ontving € 10,- voor de diaconie en € 10,- voor het bloemenfonds. Hartelijk bedankt voor deze giften.

Wij leven mee. Als u iets te melden heeft of door te geven wat betreft pastoraat, neem dan gerust contact op met één van de ouderlingen of met de predikant. Het leven van mensen is vaak een weg van op en neer. Zo ook in onze gemeente. Sommige mensen hebben veel zorg nodig. Er zijn ook mensen voor wie de toekomst onzeker is of die wachten op spannende behandelingen of nadere onderzoeken. En dan zijn er de mantelzorgers die soms zwaar belast worden, maar hun werk met veel liefde doen. Alle zieken en hun verzorgers sterkte toegewens! Vanwege nieuwe privacy wetgeving, zijn we terughoudender geworden met vermelding van namen.

Lied 926 uit het Nieuwe Liedboek

Als Gij niet zijt
de grond waarop ik ga
de bron waaruit ik put
de einder waarheen ik ga...
als Gij niet zijt
waar blijf ik dan
in tijd en eeuwigheid?

NAJAARCONCERT?

Mail naar nieuws@
gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

Tenslotte, Het lijkt me goed om ook op deze plaats nog weer eens het volgende te melden: als u om welke reden ook graag een keer een predikant of ouderling op bezoek wilt, en dat hoeft echt niet voor iets heel bijzonders te zijn, schroom dan niet om het even te melden.

Herfst

Een vleugje rozengeur komt langs,
een boom verschieft van kleur.
de zwaluw trekt al richting zuid;
de herfst staat voor de deur.

De dagreis van de zomerzon,
wordt korter voor het oog,
steeds vroeger zakt zij in de zee;
't wordt herfst, is haar betoog.

De wind rukt uit in volle vaart
en gooit zich in de strijd,
neemt brutaal van alles mee;
de herfst is nu een feit.

De nachten lang, de dagen kort
en weinig zonlicht meer,
maar God, de Schepper blijft altijd;
mijn Herder en mijn Heer
Aagje Lingen

Met een hartelijke groet,
ds. Eric van Veen

Vollenhove

Hervormdvollenhove.nl
redactie@hervormdvollenhove.nl

Predikant Vollenhove-stad: ds. D. Wolters, Steiger 27, 8325 HB Vollenhove tel. 0527-239291
predikantstad@hervormdvollenhove.nl

Predikant Vollenhove-Ambt: ds. H.J.H. Pap, Leeuwte 88, 8326 AD Sint Jansklooster tel. 0527-239504 predikantambt@hervormdvollenhove.nl

Scriba: Dhr. H. Wijermars, Postbus 82, 8325 ZH Vollenhove. tel. 0527-243860 scriba@hervormdvollenhove.nl

Koster Grote Kerk: dhr. G. Bos, tel. 0527-241951.

Beheerder Hervormd Centrum "Tilvoorde": mw. N. Lassche-Remijnse, Tilvoorde: tel. 0527-241538 tilvoorde@hervormdvollenhove.nl

Koster Kapel: mw. F.Vis - van Dalen, tel. 0527-245337 kapel@hervormdvollenhove.nl

7 oktober 2018 om 10:00 uur in de Grote Kerk, in deze gezamenlijke dienst hoopt ds M Rohaan uit Vollenhove voor te gaan. De organist is mevr. C. v. d. Berg en het lied voor de dienst is Lied 305. Collectes: Edukans, instandhouding van de eredienst, energiekosten. De autodienst wordt verzorgd door Fam. J. Bruintjes, telefoon 0640804175. Er wordt in Tilvoorde op de jongste kinderen van onze gemeente gepast door: Pascal Mooiweer en Jetty Jongman.

7 oktober 2018 om 19:00 uur in de Kapel, in deze gezamenlijke dienst hoopt ds J Duister uit Papendrecht. voor te gaan. De organist is dhr. J.P. van Eerde en het lied voor de dienst is Lied 305. Collectes: Edukans, instandhouding van de eredienst, energiekosten. De autodienst wordt

verzorgd door Fam. J. Bruintjes, telefoon 0640804175.

Agenda. 9 oktober 2018 om 09:00 uur, Leesgroep: Henri Nouwen, Voorhof. 10 oktober 2018 om 19:15 uur, Vesper, Grote Kerk. 11 oktober 2018 om 20:00 uur, Heet hangijzer: Schepping of evolutie, Johanneskerk. 14 oktober 2018 om 17:00 uur, Gast aan tafel, de Voorhof. 16 oktober 2018 om 09:00 uur, Leesgroep: Henri Nouwen, Voorhof. 16 oktober 2018 om 20:00 uur, Cursus: Oude Testament, Kapel. 17 oktober 2018 om 10:00 uur, bijbelkring 60+ Stad, Tilvoorde. 17 oktober 2018 om 19:15 uur, Vesper, Grote Kerk. 24 oktober 2018 om 19:15 uur, Vesper, Grote Kerk. 25 oktober 2018 om 20:30 uur, oefenen Cantorij, Grote Kerk.

Bevestiging nieuwe ambtsdragers. In de ochtenddienst van zondag 30 september 2018 mochten we ouderling Jan de Olde herbevestigen. Roelof Lasche werd herbevestigd in het ambt als diaken. Als diaken werd Henny Bijma - Altena bevestigd; haar tekst: 'Dient de HEER met blijdschap.' (Psalm 100:2) Als diaken werd bevestigd Lenie Ruitenbeek-Tijsterman; haar tekst: 'Overwin het kwade door het goede.' (Romeinen 12:21).

Vespers. Ook dit seizoen willen we elke woensdagavond een vesper houden. Dat is een kort moment van stilte, schriftlezing en gebed. Het doel van deze wekelijkse activiteit is meervoudig: • Het stimuleren van het gebedsleven van gemeenteleden; • Het regelmatig openstellen van het kerkgebouw als plaats voor rust, bezinning en gebed; • Het creëren van rustmomenten in een turbulente samenleving. Dit seizoen hebben we ervoor gekozen om elke woensdag op één plek, de Grote Kerk, samen te komen en dus niet te rouleren over de kerken. Op die manier hoeft u nooit te twijfelen waar de vesper ook al weer was. Een vaste plaats en een vaste tijd dus! De Grote Kerk om 19.15 uur. Deze vespers zullen afwisselend worden geleid door predikanten en gemeenteleden. Mocht u hieraan mee willen werken, geef het dan door aan één van de predikanten! We beginnen op woensdag 3 oktober en gaan door tot Pasen. Iedereen is van harte welkom!

Bijeenkomst Pastoraal medewerkers 'Nieuw Clarenberg' op dinsdag 9 oktober. Het pastoraal team Nieuw Clarenberg vergadert op dinsdag 9 oktober. De vergadering begint om 19.45 uur in Tilvoorde in Vollenhove, vanaf 19.30 uur staat de koffie klaar. De avond duurt tot ongeveer 21.30 uur. We lezen uit 'Meer geluk dan grijsheid' en beginnen op bladzijde 41. Met vriendelijke groet, Mw. G. Knobbe - Lok 0527-243384; mw. W. de Olde - Ruiters 0527-245555; ds. H.J.H. Pap 0527-239504.

Schoenmaatjes. Wie geef jij een onvergetelijk cadeau? Van

REGIONALE DOVENDIENST?

Mail naar nieuws@
gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

schoenendoos tot onvergetelijk cadeau. Onderwijs is zoveel meer dan leren schrijven en rekenen. Door mee te doen met Edukans Schoenmaatjes leren kinderen een waardevolle les: dat geven om een ander belangrijk is. En krijgen leeftijdsgenootjes in ontwikkelingslanden een onvergetelijk cadeau! Kinderen in Nederland vullen een schoenendoos met schoolspullen, toiletartikelen en speelgoed voor leeftijdsgenootjes in ontwikkelingslanden. Ze doen daarmee iets concreets voor vriendjes in arme landen. De schoenendozen gaan naar kinderen op scholen, in weeshuizen, vluchtelingenkampen en opvangcentra voor straatkinderen. Als kerk willen wij ook dit jaar weer, samen met de scholen, van harte aan deze actie meedoen. Daarbij kunnen we niet zonder uw hulp. Helpt u mee? Laten we samen de schouders zetten onder deze prachtige actie! De dozen kunnen ingeleverd worden in de gezamenlijke gezinsdienst die gehouden wordt op zondag 7 oktober in de Grote kerk. Wilt u geen schoenendoos vullen maar toch iets geven, in de hal van de kerk komt zondag 7 oktober een doos te staan waar u uw spullen in kunt doen. Ook is de diaconie-collecte deze zondag bestemd voor Edukans schoenmaatjes.

Giften. Via ds. Wolters zijn de volgende giften ontvangen: voor de Diaconie: € 50.00 en € 50.00 voor de voedselbank. Voor het College van Kerkrentmeesters € 50.00 voor de verbouwing van de kerk. Hartelijk dank voor deze giften.

Bloemengroet. Als teken van meeleven en als groet van de gemeente zijn er bloemen gebracht bij Dhr Drok, Laurier 144, bij, bij Hr. Briët, het Vosken 6, de heer Smit, Rede 7 en bij Hr. en mw. ter Meer - Zelhorst, het Franse Pad 13 i.v.m. hun 25 jarig huwelijksjubileum. Mw Schuurman-Heetebrij, Oppen Swolle 8, Mw. Lassche - Klaver, Doeveslag 6, en Mw. Smit, het Goor 15 hebben bloemen ontvangen als dank voor hun inzet als vrijwilliger van de vakantie week in Hydepark. Vorige week zijn er bloemen gebracht bij de leidsters van de kindernevendienst als dank voor hun inzet.

Van de evangelisatiecommissie. Afgelopen zaterdag 22 september trad cabaretier Ruurd Walinga op voor een volle zaal in de Burght. In de rol van doe-het-zelver Douwe voerde hij voor de pauze de spanning op: waar gaat dat heen? Na de pauze werd het duidelijk: we hebben elkaar nodig in dit leven, "je kunt het niet alleen". Ook de bijbelse boodschap dat we niet kunnen leven zonder de zoon van de timmerman, Jezus, kwam goed over. Dagelijks bouwt hij aan onze hemelse woning. Het geheel werd afgewisseld met enkele zelf geschreven liedjes. Al met al een gezegende avond."

Vollenhove STAD

Ds. D. Wolters, Steiger 27,
8325 HB Vollenhove, 0527-239291
E-mail:
predikantstad@hervormdvollenhove.nl

Pastoraat. Mw. Bos, het Franse Pad 1, verblijft in het ziekenhuis. We bidden haar kracht en gezondheid toe.

Geboren. *Jouw handjes in de onze, zo gaan we hand in hand, als broers een sterke band, wij zijn alweer wat groter en jij bent nog zo klein, maar wij hopen dat we voor altijd elkaars vriendjes zullen zijn.* Op 21 september is Ramon geboren, zoon van Jan Marijn en Henriette Mosterdijk en broertje van Cas en Sven. Het gezin woont aan de David van Bourgondiëstraat 45. Via deze weg willen we jullie van harte feliciteren!

What's up. Binnenkort ontvangen alle kinderen en jongeren een uitnodiging thuis voor het what's up-programma van dit seizoen. Voor de jongeren zal dit, net zoals vorig jaar, een combinatie zijn van ontspannen activiteiten en inhoudelijke programma's, van momenten waarop we in de grote groep bij elkaar komen in bijvoorbeeld de Til en van momenten waarop we in een kleine groep bij mensen thuis bij elkaar komen. De eerste ontmoetingen voor what's up-thuis staan gepland in week 41. Zet ze maar alvast in de agenda: Brugklas: woensdag 10 oktober 20.00 uur bij Henk Alle en Gea Bakker, Aan Zee 48. 2de en 3de klas: woensdag 10 oktober 19.30 uur bij Dick Wolters, Steiger 27. 4de klas: woensdag 10 oktober 20.30 uur bij Dick Wolters, Steiger 27. 16+: donderdag 11 oktober 20.15 uur bij Melcher van Eerde en Peter Mooiweer, D. van de Areststraat 2. Mocht deze dag je niet uitkomen, neem dan contact op met de leiders van je groep, dan zoeken we naar een alternatief!

Ten slotte, elke dag begin ik met stilte, schriftlezing en gebed. Ik gebruik daarvoor een liturgie voor dagelijks persoonlijk gebed zoals dat aangereikt wordt in het boek Bid, luister, leef. Eén van de zegenbedes die daar in staan is de volgende:

Geef ons wijsheid om U te ontdekken,
verstand om U te begrijpen,
volharding om U te zoeken,
geduld om op U te wachten,
ogen om op U gericht te zijn,
een hart dat zich aandachtig op U richt
en een leven dat U verkondigt,
door de kracht van de Geest van Jezus Christus, onze Heer.

Met een hartelijke groet,
Dick Wolters

Vollenhove AMBT

Ds. H.J.H. Pap, Leeuwte 88,
8326 AD, Sint Jansklooster,
0527-239504.
E-mail:
predikantambt@hervormdvollenhove.nl
E-mail:
scriba@hervormdvollenhove.nl

Vervolg van pagina 12

Catechese. Op maandag 1 oktober willen we graag weer starten met de catecheselessen. Wij hebben er zin in. Naast de vaste stof hopen we spannende onderwerpen samen te bespreken. We denken aan de volgende indeling van de groepen. Van 18.45-19.30 uur - leeftijd 12-13; Van 19.30-20.15 uur - leeftijd 14-17; Van 20.15-21.00 uur - leeftijd 18 jaar en ouder. Wie deelneemt aan deze laatste groep kan volgend jaar belijden doen. Verplicht is het natuurlijk niet. (Het kan zijn dat we na de eerste keer toch enigszins de indeling wijzigen om te komen tot groepen die niet te groot of te klein zijn. We laten dit nog weer weten.)

De data voor de komende maanden Oktober 1-10; 8-10; 15-10 en 29-10. November 5-11; 12-11-19-11 en 26-11. December 3-12 en 10-12. Plaats: de Kapel, Molenstraat 33 in Sint Jansklooster. Met vriendelijke groet, Janneke Knobbe, Grietje de Olde, Ds. H.J.H. Pap.

Geloofsverdieping voor 20 plussers en 40 minners. Op vrijdag 5 oktober willen we om 19.00 uur samen komen in de pastorie om te kijken of we voor het komende jaar een groepje kunnen vormen dat zich bezig houdt met geloofsverdieping. Het een en ander kan uitlopen op een belijdenis in 2019. Op die vrijdag kunnen we nadere afspraken maken betreffende plaats en tijd. Inlichtingen ds. H.J.H. Pap tel 0529-239504.

Ten slotte, ontvangt allen een vriendelijke groet vanuit de pastorie aan de Leeuwte, ds. H.J.H. Pap

Wanneperveen / Belt-Schutsloot

Ds. W.J. Menkveld, Veneweg 33
7946 LC Wanneperveen, 0522-701 108
b.g.g. 06-40428018, jmenkveld@solcon.nl
Scriba: mevr. R. Lok-Lok,
Noorderweg 57, 8066 PV
Belt-Schutsloot, 038-3867486
scriba@pknwanneperveenbeltschutsloot.nl
Protestantse kerk Wanneperveen,
06-51038124
IBAN: NL27 RABO 0367 1544 63
t.n.v. het college van kerkrentmeesters van de Protestantse Gemeente Wanneperveen/ Belt-Schutsloot
www.pknwanneperveenbeltschutsloot.nl

Diensten 7 oktober. Belt-Schutsloot 09.30 uur - Voorganger: Ds. W.J. Menkveld. Wanneperveen 11.00 uur - Voorganger: Ds. W.J. Menkveld. De 1e collecte is in beide dorpen voor Kerk en Israël.

Diensten 14 oktober. Belt-Schutsloot 09.30 uur - Voorganger: dhr. Janco Zijlstra - jeugddienst. Wanneperveen 11.00 uur - Voorganger: dhr. Durk de Boer - jeugddienst.

Collecte Kerk en Israël 7 oktober 2018. Ieder jaar op de eerst zondag van oktober vieren we in de Protestantse Kerk Israël zondag. We staan op een bijzondere manier stil bij de verbondenheid met Israël, bij het gesprek met het volk Israël en de relatie met het joodse volk.

BIJZONDERE THEMA-AVOND?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

Voor de Protestantse Kerk is de relatie met het volk Israël een essentieel element van de identiteit. Ze voelt zich onopgeefbaar verbonden met Israël vanwege Gods geschiedenis met dit volk en omdat ons geloof is voortgekomen uit de Joodse traditie. Tegelijk voelt ze zich ook verbonden met Palestijnse christenen en komt ze op voor recht en gerechtigheid. Een dubbele loyaliteit. De Protestantse Kerk stimuleert gemeenteleden deel te nemen aan het gesprek met en over Israël en informeert hen over de relatie van de kerk met Israël onder meer door het organiseren van ontmoetings- en netwerkdagen en in het magazine Kerk & Israël Onderweg. Voor het komende jaar is het speerpunt om jonge mensen meer te betrekken bij wat de verbondenheid met Israël betekent. Vandaag, Israëlzondag, vragen we uw steun om het werk van Kerk en Israël mogelijk te maken. Namens de diaconie van harte bij u aanbevolen.

Oppas W'veen en BS: Zie www.pknwanneperveenbeltschutsloot.nl, onder: rooster.

Rooster bloemendienst W'veen. 7/10 - Mw. H. Westerbeek en fam. C. Vos. 14/10 - jeugddienstcommissie.

Bloemen. Afgelopen zondag gingen er in BS bloemen naar Sander en Corine i.v.m. de geboorte van hun zoon en naar Geert en Harmke Stam in Zonnewiede te Giethoorn. In Wanneperveen werden de bloemen met hartelijke felicitaties gebracht bij mw. B. Dam, zij is jarig geweest, en naar mw. T. Stummel ter bemoediging.

Verantwoording. Door diaken G. Mondria is vorige week € 20 ontvangen voor de diaconie. De collecte van zondag 23 september voor de onkosten van de Startzondag te Wanneperveen heeft opgebracht: euro 91,50.

Geboren. Op donderdag 20 september 2018 is Jan Willem Klaver geboren. Zoon van Sander en Corine Klaver. Zij noemen hem Twan. Wij feliciteren Sander en Corine van harte met Twan en wensen hen als gezin Gods zegen toe.

Doelcollecte. U had misschien voor de maand oktober weer op een doelcollecte gerekend, maar omdat er deze maand al zoveel collectes met een vaste bestemming zijn, kiezen we ervoor om de doelcollecte op te schuiven naar november. We zullen dan de hele maand collecteren voor hospice het Riemkehuis in Steenwijk. Verder informatie volgt. De diaconie.

Catechisanten (en ouders). De catechisaties zijn weer begonnen. Ik ga uit van dezelfde groepen en tijden als vorig jaar. Probeer te komen dan overleggen we of er aanpassingen nodig zijn. Als je niet kunt geef dat dan via jmenkveld@solcon.nl aan mij door. Overleg ook met elkaar en betrek anderen erbij de mee willen doen.

Belijdeniscatechisatie. Ik wil graag mijn oproep van vorige

week herhalen. Iedereen die de gewone catechisatie achter zich heeft gelaten en nog geen belijdenis heeft gedaan, denk daar nog eens goed over na. Wat betekent je doop voor je? Kun je daarmee verder zonder je eigen wel overwogen ja-woord? De eerste aanmeldingen zijn binnen, ik hoop dat er een hele groep komt. Als je twijfelt kunnen we er eerst ook over praten. Getuigen, belijden, hoort bij het leven van een christen. Dat doe je voor God, voor jezelf en voor de mensen om je heen. Belijdenis doen in de kerk is een mooie manier van getuigen. Daarmee geef je God eer, wordt je bemoedigd in je geloof en bemoedig je anderen.

Vanuit de Pastorie. Deze winter wil ik extra aandacht besteden aan de 10 geboden of leefregels zoals we ze ook wel noemen. Geboden en regels roepen niet bij iedereen positieve gedachten op. Onze tijd wordt gekenmerkt door een grote nadruk op individuele vrijheid en die vrijheid heeft nogal eens de neiging zich te keren tegen regels. Heel veel Bijbelteksten vertellen ons dat het liefhebben en dienen van God heel veel te maken heeft met het houden van geboden. Daar kan dus gemakkelijk spanning ontstaan. Volgende week zondag wil ik een inleidende preek houden over het doel van de geboden die in de Bijbel staan. Hoe verhouden zij zich met bv met Jezus die ons heeft vrijgemaakt. Ik doe bij deze een dringende oproep om zondag naar de kerk te komen omdat deze preek belangrijk is om de volgende preken over de 10 geboden te begrijpen.

Hartelijke groeten,
Ds. Menkveld.

Zondag 7 oktober. In deze dienst hoopt ds. G. de Fijter uit Kampen voor te gaan en het orgel wordt bespeeld door Theun Hoen. Ouderling van dienst is Feikje Kloosterman. De uitgangscollecte is in het kader van de Israëlzondag. De ontvangst is door Adrie Winters en de bloemen worden bezorgd door Alie de Boer. De zorg voor de kinderen is in handen van Gonnie. De ophaaldienst wordt verzorgd door Klaas Klarenberg (0521-5888636) en de opname van de dienst wordt rondgebracht door Janny Hop. Het lied voor de dienst is lied 207.

Bij de diensten. We kijken terug op een feestelijke jeugddienst. In een prachtig versierde kerk en met de enthousiaste predikant Bram Bregman mochten we genieten van The Living Lord Singers uit Diever. Komende zondag is het eerste zondag van de maand en dat houdt in dat er na de dienst weer koffie, thee en limonade is. U kunt na de dienst napraten met elkaar en de koster rekent op uw komst.

Collecten 30 september. Diaconie: € 24,92 Kerkrentmeesters: € 37,90 de uitgangscollecte voor het plaatselijk jeugdwerk bedroeg € 27,30. Er is een gift van € 10 voor de kerk binnengekomen. Allen hartelijk dank voor uw gaven.

Bloemen. De bloemen zijn als

Willemsoord / Peperga / Blesdijke

Predikant: ds. Gerrit van den Dool
Pastorie: Steenwijkerweg 157
8338 LB Willemsoord
predikantwillemsoord@gmail.com
Telefoon predikant: 0521-346611
Scriba: Henry Bos, Steenwijkerweg 194
8338 LD Willemsoord, 0521-514587
kerk.willemsoord@hetnet.nl
Koster: mevr. T. Winters-de Boer,
0521-588515, Rentmeesters Prot.
Gem Willemsoord Peperga Blesdijke
IBAN: NL34 INGB 0000 9350 70

groet en dank gegaan naar ons kostersrechtspaar Adrie en Tinie Winters.

Waar geloof het meest kost. "Bid voor ons." Dat is vaak het eerste dat vervolgd christenen vragen. Zij kennen het belang van gebed uit eigen ervaring. Iedere week geef ik u een gebedspunt door: Bid voor vrouwen en meisjes in Egypte die te maken hebben (gehad) met ontvoering. Bid dat God hen beschermt en kracht geeft om standvastig te zijn.

Kopij GZ. De kopij voor het volgende zondagsblad kunt u inleveren tot uiterlijk zondag 7 oktober september 12.00 uur bij de scriba. Het kan natuurlijk ook via kerk.willemsoord.nl

Voor alle van u die moeite en zorg kennen. Weet dat u niet alleen door het leven hoeft te gaan, maar dat Hij met Zijn handen u leidt op de weg die u mag gaan.

*In moeilijke dagen geeft Hij zijn beide handen.
In tijden van verwarring laat Hij zijn licht steeds branden.
Hij geeft moed, Hij geeft kracht zelfs als je het niet verwacht.
Die handen mag je grijpen in dat licht mag je staan.*

Familieberichten kunt u mailen: henriette@topic-cc.nl, of sturen: Topic, Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden. Berichten die maandag vóór 10.00 uur binnen zijn, worden opgenomen in de krant van die week, die op vrijdag of zaterdag bij de abonnees arriveert. Het tarief is € 0,39 per mm hoogte, per kolom, exclusief 21% BTW. Eén kolom is ca. 4 cm breed. Familieberichten bestaan uit 2-koloms advertenties.

Lynn Austin, topseller christelijke romans: hoe doet ze dat?

Lynn Austin is een christelijke romanschrijfster die in Nederland al meer dan 450.000 boeken heeft verkocht. Hoe doet ze dat? Haar eerste boek ontstond in de uren dat haar kinderen slapen. Lynn Austin (60), destijds huismoeder en parttime lerares, miste iets in de boeken die ze las: christelijke hoop. En dus begon ze zelf met schrijven. Met succes. Sinds haar eerste boek in 1995 werd gepubliceerd, volgden er nog 25. In de Verenigde Staten ging het haar voor de wind, ze won al acht Christy Awards, nationale prijzen voor christelijke fictie. Ook in Nederland vinden haar boeken gretig aftrek. "De teller van het aantal verkochte boeken van Austin staat inmiddels op ruim 450.000 exemplaren", zegt Maaïke Hoogendoorn van uitgeverij Kok, die Austins boeken in Nederland uitgeeft. En dat is veel, gezien het publiek dat

Soms kun je het niet begrijpen maar samen met Hem is elke weg te gaan.

Namens de kerkenraad een hartelijke groet, Henry Bos ouderling-scriba

Van de predikant.

Op vrijdag 12 oktober beginnen we met de catechesekring voor jongeren van 12 tot en met 17 jaar. We komen bij elkaar in de pastorie om 18 uur. Eerst gaan we samen eten, daarna bespreken we waar we het in de komende maanden over willen hebben. Op donderdag 27 september hadden we voor het eerst Bijbelgesprekskring. Het was een mooie ontmoeting rond het thema 'biden'. Voor donderdag 25 oktober is een nieuwe bijeenkomst gepland. We gaan dan beginnen met het samen nadenken over het Onze Vader en de oudtestamentisch-joodse achtergronden van het 'gebed des Heren'. De kring staat open voor nieuwe deelnemers, ook van buiten Willemsoord. Voor nadere info kunt u bij mij terecht. Tot slot Een gebed uit de bundel 'HEER, hoor van mij' van Jos Brink.

*Heer, houd ons gaande,
Heer, bouw ons op.
Vloetoi ons, herschep ons,
zet ons op het spoor
van verzoening, van eenheid,
van wijsheid en waarheid.
Open ons hart
en blijf daar aanwezig.
Heer, houd ons gaande
op Uw weg van vrede,
vandaag en altijd,
tot in eeuwigheid.
Amen*

Een hartelijke groet aan u, aan jou,
Ds. Gerrit van den Dool

Bron: trouw.nl

Nederlandstalige popmuziek in Ichthuskerk Hasselt

In de Ichthuskerk vindt op zaterdagmiddag 20 oktober om 16.00 uur een concert plaats, dat wordt verzorgd door Marjon Strijk sopraan en Henk Veldman orgel / piano.

Het wordt een ander soort programma dan gebruikelijk in de zaterdagmiddagserie: Nederlandstalige popmuziek met een klassieke ondertoon. Elders vielen deze concerten zeer in de smaak.

Brug tussen pop en klassiek

Beide musici genoten een klassieke opleiding. Marjon Strijk wordt veel gevraagd mee te werken aan verschillende koorconcerten. Haar repertoire is zeer uitgebreid: van klassiek tot hedendaags, dus ook popsongs. Ze treedt vaak solo op en is verbonden aan onder andere de Nederlandse Bachvereniging. Ook in het theater heeft ze haar voetsporen gezet met een optreden voor het Holland festival Oude Muziek in Utrecht. Sinds 2015 probeer ze samen met Henk Veldman, als het duo Just Fantasy, een brug te slaan tussen de pop en de klassieke wereld. Eind 2015 werd hun eerste CD gepresenteerd.

Klokkendeskundige

Henk Veldman studeerde orgel bij Wim van Beek aan het Gro-

ninger conservatorium. In Arnhem behaalde hij het diploma Uitvoerend Musicus en Beiaardier. Een aantal jaren adviseerde hij de rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed als klokkendeskundige. Hij won prijzen op internationale beiaardconcoursen en een prijs voor de beste volksliedbewerking tijdens een concours. Als organist is hij verbonden aan verschillende kerken in Amersfoort en aan de Hyppolytuskerk van Middelstum waar hij ook het Hemony klokkenspel bespeelt.

Zaterdagmiddagconcert

Het programma op 20 oktober is helemaal Nederpop met liedjes van o.a. Herman van Veen-Liefde van later, Trijntje Oosterhuis-Ken je mij, Claudia de Breij-Mag ik dan, Willeke Alberti-Telkens weer, Jenny Areans-Vluchten kan niet meer, Maggi Mac Neal- Terug naar de kust en nog veel meer... Tot slot een orgelsolo van een Nederlandse tophit.

De kerkzaal is open vanaf 15.30 uur en vrij toegankelijk.

Er is een collecte ter bestrijding van de kosten bij de uitgang.

Zaterdag 20 oktober, Popmuziek in Ichthuskerk, Kastanjelaan 1-3 Hasselt, aanvang 16.00 uur.

Gesprekskring 'Leven met verlies' Hengelo

Soms is het knap lastig om na het verlies van een dierbare verder te gaan. Mensen voelen zich alleen met hun verdriet. Het is moeilijk om met mensen in de directe omgeving daarover te praten. Voor wie dit herkenbaar is, kan de gesprekskring 'Leven met verlies' een uitkomst zijn. Deze kring is bedoeld om in een sfeer van vertrouwen ervaringen te delen, om onder ogen te zien wat er in iemands leven veranderd is. Gezamenlijk zoeken de deelnemers naar wegen om verder te kunnen.

De groep telt tussen de zes en acht deelnemers, allemaal mensen die lang of kort geleden te maken hebben gekregen met een verlies of verdriet. De data en moment van bijeenkomen worden in onderling overleg vastgesteld. De kring wordt geleid door ds. Arent Weevers.

Data en tijdstip overlegt de groep onderling, Hengelo, info en opgave: a.j.weevers@home.nl of tel. 06 - 40 29 16 19

Ook in 2019 zomermagazine Wal & Water

Tijdens een drukbezochte bijeenkomst in De Poort te Zwartsluis werd het zomermagazine Wal & Water geëvalueerd en werden er plannen gemaakt voor de komende zomer.

Wal & Water is een zomermagazine van de kerken voor de toeristen die Noord-West Overijssel bezoeken. Het blad werd in 1986 opgericht door ds. Henk Olde op verzoek van de toenmalige classis Kampen van de Gereformeerde Kerken.

Momenteel is het een interkerkelijk magazine met een mix van toeristische informatie, kerkelijke informatie en artikelen over geloof en zingeving. Voor het eerst waren in het blad en op de bijbehorende site ook fietsroutes opgenomen langs de

kerken in de regio. Volgend jaar zal het magazine opnieuw verschijnen. Via de Stichting Welkom in de Kerk zullen pogingen worden ondernomen om het blad en de site kostendekkend te kunnen uitbrengen.

In 2019 zal Oldemarkt voor het eerst ook deelnemen aan Wal & Water.

Plaatselijke kerken in Noord-West Overijssel die ook willen werken met Wal & Water kunnen vrijblijvend contact opnemen met Ygerne ten Brinke: ygerne@welkominderkerk.nl

Op een inspirerende vergadering, waarbij ook classispredikant ds. K. van der Kamp aanwezig was, werden plannen gemaakt voor Wal & Water 2019.

Advertenties

Uitvaartverzorging

Grafistenfabriek Nieuw-Amsterdam

Voor een piëteitsvolle uitvaart...

Bij overlijden: **0800 - 024 25 26**
(dag en nacht bereikbaar)

Kantoor:
Ballastweg 2
7741 ZL COEVORDEN
Tel.: (0524) 515 899
Fax: (0524) 515 227

Postadres:
Postbus 208
7740 AE Coevorden
e-mail: uvvugna@planet.nl

Vestigingen in: Emmen - Coevorden - Zuidwolde (Dr.)
Voor informatie: (0591) 633 020 of (0524) 515 899

TOTAAL INSTALLATEUR BROUWER TUK

Tukseweg 198 TUK Tel. 0521-512983
www.brouwertuk.nl

BAKKERIJ HOOTSMA

Kerkstraat 70
Vollenhove - tel. 24 12 53

Greatly Blessed weer naar Nijverdal

Op zaterdag 13 oktober zal Greatly Blessed een concert geven in Het Centrum in Nijverdal. De groep wordt begeleid door het eigen orkest en bestaat uit twaalf zangers, onder wie enkelen uit deze regio. Het belooft een unieke muziekbeleving te worden. Aanvang half acht. Toegang gratis.

Greatly Blessed is het enige Southern Gospel men's choir in Europa. Het koor trekt Nederland door om mensen kennis te laten maken met deze gevarieerde muziekstroming, die is geënt op vierstemmigheid en harmonie.

Opwekking en Elvis

Southern Gospel is in Amerika groot geworden door Bill Gaither, die hiervoor veel muziek heeft geschreven. Sommige liederen zijn in Nederland in de Opwekkingsbundel terechtgekomen, een

aantal gospelsongs zijn door Elvis Presley uitgebracht, onder andere het prachtige "He touched me".

Men4Christ

Greatly Blessed brengt een avondvullend programma. Deze mannenformatie bestaat naast een behoorlijk orkest uit twaalf geselecteerde zangers uit heel Nederland. Een aantal koor- en bandleden komen uit Nijverdal, Rijssen en Daarle. Deze groep enthousiaste en bevlogen mannen is onder de naam Men4Christ in 2012 bij

elkaar gebracht, elk met hun eigen getuigenis en verbinding met de muziek. Als het gezelschap samen zingt, gebeurt er iets bijzonders.

Zaal uitverkocht

De afgelopen jaren werd al opgetreden met de Amerikaanse Southern Gospelartiesten Marshal Hall, Russ Taff, The Hoppers, The Isaacs en Ernie Haase & Signature Sound. Greatly Blessed komt voor de derde keer naar Nijverdal. De afgelopen twee keer was de zaal uitverkocht.

Zaterdag 13 oktober, om 19.30 uur, in Het Centrum, Constantijnstraat 7a, Nijverdal, kaarten via TrueTickets.nl. I: www.GreatlyBlessed.nl

boekbesprekingen

DOOR A. HEKMAN, ASSEN

Ongeordende liefde. Wim Houtman in geprek met Antoine Bodar. Uitg. Meinema Utrecht, 2018 Tweede, herziene druk. Prijs € 13

Dit boek verscheen in 2006 en is nu voorzien van een recent interview met Bodar. De bekende priester en schrijver, zelf homoseksueel, geeft openhartig zijn visie op homoseksualiteit. Veertig jaar oud werd hij priester en koos hij voor een celibatair leven. Wim Houtman gaat met hem in gesprek over homoseksualiteit, geloof, kerk en samenleving. Hoe gaat ons land om met taboes, wat zegt en doet de kerk en hoe moeten we harde Bijbelteksten, en richtlijnen uit het Vaticaan lezen? Bodar is van mening dat God homoseksualiteit vanuit de schepping niet wil. De Bijbel ziet het als een afwijking. Het is een ongeordende liefde, zoals de RK Kerk zegt, strijdig met de scheppingsorde, niet zó door God bedoeld. Toch, in pastorale benadering van homofielen is te zeggen: God is barmhartig. Mensen hebben dan te handelen naar eigen

geweten. Het past de pastor terughoudend te zijn. Het is God die oordeelt. Ook bij verschillende visie op de Schriftgegevens wordt de homofiele mens in de ruimte en vrijheid gezet om in eigen verantwoordelijkheid tegenover God te leven in homoseksuele relatie. Dit is het bevrijdende geluid bij Bodar, naast zijn instemming met afwijzende geluiden in de Bijbel.

Het proces tegen Hitler.

David King. Uitg. Prometheus Amsterdam 2017 Prijs € 25 Februari 1924 staat Hitler terecht voor hoogverraad. De reden voor het proces is de beruchte Bierkellerputsch in november 1923. De coup mislukt, Hitler wordt veroordeeld tot vijf jaar cel, waarvan hij nog geen jaar hoeft uit te zitten, en waarin hij Mein Kampf schrijft. Op een meeslepende wijze vertelt de auteur wat vooraf ging aan het proces en hoe het proces verliep. Hitler komt te voorschijn als een demagoog die het volk in de ban weet te houden. De rechtszaak gebruikt hij om publiciteit te verkrijgen voor de nazipropaganda. Het proces was een start tot vernietiging van zes miljoen Joden en tot ondergang van Duitsland. Een boeiend boek om van de geschiedenis te leren.

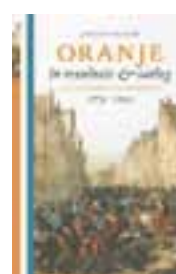
Oranje in revolutie en oorlog. Een Europese geschiedenis 1772-1890. Jeroen Koch. Uitg. Boom, Amsterdam 2018. Prijs € 39,90

Dit boek is gebaseerd op de drie koningsbiografieën die in 2013 bij dezelfde uitgever zijn verschenen ter gelegenheid van tweehonderd jaar Nederlandse Oranjenarchie. Zij bieden een overzicht van bijna anderhalve eeuw geschiedenis van het Oranjehuis en daarmee van Nederland vanaf de nadagen van de Republiek tot en met het begin van het moderne koninkrijk. We hebben hier deze Nederlandse geschiedenis in een internationale, Europese context. De bewerking van de trilogie is een succes geworden. Voor wie op de hoogte wil zijn van het reilen en zeilen van de Oranjes, van de lijnen met de Europese koningshuizen en van de politieke situatie waarin landen en vorsten verkeerden en zich daarin moesten handhaven, is dit boek een aanrader.

Begrijp jij Amerika nog?

Frans Verhagen. Uitg. AUP Amsterdam University Press B.V. 2018 Prijs € 20 Frans Verhagen is een Amerikaanse deskundige. In dit boek verklaart hij hoe Amerika in elkaar zit. Het patriottisme, het intense geloof, de liefde voor wapens, de ver-

deeldheid van het land, armoede en racisme, de periode na de crisis, verhouding democraten en republikeinen. De rol van president Trump komt herhaaldelijk in velerlei opzicht aan de orde. Verhagen concludeert dat Amerika een sterk verdeelde samenleving is geworden. De VS gaat ten onder aan collectief negeren van wat een samenleving nodig heeft: samenhang. Het fenomeen Trump is nodig om Amerikanen los te weken uit hun onverschilligheid, zich te doen realiseren dat hun samenleving niet vanzelf bij elkaar blijft.

Missionaire dienst met Gerald Troost

De laatste zondag van oktober staat bij de protestantse gemeente Steenwijk in het teken van missionair werk. Tijdens deze evangelische opendeurdienst treden Gerald Troost en zijn band op. Zondag 28 oktober, 9.30 uur, Steenwijk, protestantse gemeente, Kerkstraat 16, gratis toegang

Zondag 28 oktober, Grote Kerk Steenwijk, Kerkstraat 16, 9.30 uur

Neem vrienden mee naar Dip-groep en Wop-groep

Op dinsdagavonden komen in de Waterstaatskerk te Hengelo veel jongeren bij elkaar voor de tweewekelijkse dipgroepen (ongeveer 10 x per seizoen). De jongsten (12 jaar) beginnen op 9 oktober (19.00 - 19.50 uur) De groep begint meestal wat klein. Er mag gerust een vriend of vriendin mee genomen worden. De wat oudere jongeren (13-14 jarigen) komen van 19.00 -19.50 uur bij elkaar, de 15-16 jarigen komen om 20.00 uur tot 21.00 uur. Ook hier geldt: vrienden of vriendinnen van harte welkom. Wat maakt de Dip nu gezellig en bijzonder? Dat je er op een andere manier met elkaar om gaat. Anders dan op school. Iedereen is welkom. Je hoort er altijd bij, het is er gezellig en het gaat ergens over. Je krijgt er de kans om op je eigen manier wijs te worden. Over jezelf, de mensen om je heen, de manier hoe je tegen het leven aan kijkt. En over geloven in God. Dip is een grappige naam. Maar waar staat het nu eigenlijk voor? Di (afkorting van dinsdag) p (is de eerste letter van praten). Want dat wordt er die avond veel gedaan. Praten met elkaar. Maar natuurlijk nog veel meer. Inmiddels is ook de Wop groep niet meer weg te denken, jongeren van 12-16 jaar die op woensdag bij elkaar komen omdat zij op de dinsdag beslist niet kunnen. Net als bij de dip zijn de wop-avonden gezellige, tweewekelijkse praatavonden. De eerste is op woensdag 10 oktober van 19.00-20.00 uur.

Info over Dip en Wop: E: hbertelink@pkn-hengelo.nl

Mannenkoor Asaf Dedemsvaart speelt op verjaardag

Op zaterdag 27 oktober is het 65 jaar geleden christelijk mannenkoor Asaf uit Dedemsvaart werd opgericht. De mannen willen de verjaardag van het koor vieren met een jubileumconcert.

Op het programma staat het complete oratorium "De Scheping" van Johan Bredewout en Hans de Ruiter. Medewerkenden aan dit concert zijn de bariton Henk Dijkhuizen, spreekstem Minne Bosma, het Sciolto-ensemble, Ronald Ijmker piano en Jorrit Woudt op orgel. Kaarten kan men in de voorverkoop

voor €12,50 verkrijgen bij de leden van het koor en bij boekhandel "De Welle" in Dedemsvaart. Aan de zaal je kaartje kopen kan ook.

Hoogte- en dieptepunten

In haar 65-jarig bestaan werd het koor door vier dirigenten geleid: Jan Zwart jr. uit Coevorden, Bert Kunnen uit Zwolle, Jan Zwanepol uit Kampen en de huidige dirigent Peter Bos uit Dronten. Het koor heeft hoogtepunten gekend – onder andere een concertreis naar het sanatorium in Davos - maar ook dieptepun-

Het koor tijdens het eerste lustrum

ten met een afnemend ledental. Inmiddels zijn er meerde cd's uitgebracht en concertreizen ondernomen. Onder andere

naar de dom van Keulen en de kathedraal van Metz. Ook is het koor weer gegroeid en telt hetin totaal tachtig leden.

Persoonlijke gedenktekens met een hart

Lid van de EDEN GROEP

www.riddernatuursteen.nl

Ridder natuursteen

Bovensmilde / Lutten
0592-243972 / 0523-237870

Grafmonumenten, as-sieraden en bestemmingen

U BENT WELKOM!

De stichting Welkom in de Kerk maakt magazines: van de kerken, voor toeristen. Om hun te laten weten dat ze welkom zijn. In de omgeving en in de kerken.

Welkom in de Kerk werkt zonder winstoogmerk.
U bent welkom op: www.welkomindekerk.nl

BOUWBEDRIJF G. ROOK B.V.
Vollenhove

Méer dan alleen kelderbouw!

Industrieweg 7 - 8325 DA - Vollenhove
Tel. 0527 - 24 41 00 - Fax. 0527 - 24 40 44
Web. www.rookbouw.nl Mail. info@rookbouw.nl

nieuwbouw | verbouw | woning | utiliteit
ontwikkeling | stallenbouw | betonbouw

vredenburg
Uw duurzame vakinstallateur

"Omdat we de wereld niet van onze ouders hebben geërfd, maar geleend van onze kinderen"

Vredenburg Installatietechniek
Dolderweg 29 | 8331 LL Steenwijk

0521 - 588224
www.vredenburgsteenwijk.nl

druk Advies, planning en uitvoering onder één dak

Decorette, Hubo en Schildersbedrijf Drok

Uw makeover is bij ons in goede handen!

De Weyert 10, Vollenhove | 0527-24 13 55 | decorette-drok.nl

STEENHOUWERIJ DE VERBINDING

Nagelerstraat 7
8301 XE Emmeloord

T | 05 27 264 881
E | info@steenhouwerijdeverbinding.nl

www.steenhouwerijdeverbinding.nl

De Kleine Weide

Mini-Camping

Bed & Breakfast ***

Groepsaccomodatie

Biesbosserweg 19,
3927 CV Renswoude
033-277 1400
www.dekleineweide.nl

• HÉT WEEKBLAD VOOR BETROKKEN KERKMENSEN •

Maak nu kennis met het **Gezamenlijk Zondagsblad**

Ga naar: www.welkomindekerk.nl

Of vul de bon in:

3 MAANDEN PROBEREN VOOR MAAR € 8,95!

JA, ik wil het vernieuwde Gezamenlijk Zondagsblad drie maanden op proef voor slechts € 8,95. Daarna beslis ik of ik een abonnement neem.

Dhr. | mw. | fam. *

naam:

adres:

postcode: woonplaats:

e-mail: tel.nr.

*Omcirkel de juiste aanhef.
In envelop zonder postzegel sturen naar: Gezamenlijk Zondagsblad, Antwoordnummer 12, 7620 VP Wierden

Topic Crea

Topic Creatieve ideeën
Topic Creatieve tekst
Topic Creatieve ontwerpen
Topic Creatieve online media
Topic Creatieve offline media
Topic Creatieve Communicatie

Verrassend creatief
topic .nu

mountainbiken in Sauerland welkom in Haus Reinhold

Twee ruime appartementen. Ook gelijktijdig te boeken.

Kijk op hausreinhold.nl

LAAT ZIEN WAT UW KERK DOET! DEEL DE VIERKANTE INFOGIDS UIT.

Een praktisch overzicht van uw kerkelijke activiteiten in het komende seizoen in een handzaam boekje. Om uit te delen aan gemeente-leden, nieuw-ingekeomenen en geïnteresseerden.

Meer informatie: 0546 - 577475 (vraag naar Geke Brinkers).
www.welkomindekerk.nl